

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
BANKOVÝ DOHLAD

Všeobecné zásady ku klimatickým a environmentálnym rizikám

Očakávania dohľadu v súvislosti
s riadením rizík a zverejňovaním
informácií

Poznámka: Tento dokument je návrh všeobecných zásad, ktorý bol predmetom verejnej konzultácie. Aktuálne informácie nájdete vo finálnej verzii všeobecných zásad ku klimatickým a environmentálnym rizikám (z novembra 2020)

BANKENTOEZICHT

Máj 2020

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽIBA

BANKŮ PŘEŽIŮRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

BANKENAUF SICHT

SUPERVISÃO BANCÁRIA

Obsah

1	Úvod	3
2	Rozsah a uplatňovanie	6
2.1	Uplatňovanie všeobecných zásad v prípade významných inštitúcií	6
2.2	Dátum začiatku uplatňovania	6
2.3	Uplatňovanie všeobecných zásad v prípade menej významných inštitúcií	7
2.4	Všeobecný prudenciálny rámec	7
3	Klimatické a environmentálne riziká	10
3.1	Vymedzenie pojmov	10
3.2	Charakteristika klimatických a environmentálnych rizík	10
3.3	Závery mapovania situácie	13
4	Očakávania dohľadu v súvislosti s obchodnými modelmi a stratégiou	15
4.1	Podnikateľské prostredie	15
4.2	Obchodná stratégia	17
5	Očakávania dohľadu v oblasti podnikového riadenia a rizikových preferencií	20
5.1	Riadiaci orgán	20
5.2	Rizikové preferencie	22
5.3	Organizačná štruktúra	24
5.4	Vykazovanie	27
6	Očakávania dohľadu v súvislosti s riadením rizík	29
6.1	Rámec riadenia rizík	29
6.2	Riadenie kreditného rizika	33
6.3	Riadenie operačného rizika	36
6.4	Riadenie trhového rizika	37
6.5	Analýza scenárov vývoja a záťažové testovanie	39

6.6	Riadenie likviditného rizika	40
7	Očakávania dohľadu v súvislosti so zverejňovaním informácií	42
	Politika a postupy zverejňovania informácií	42
	Obsah zverejňovaných informácií o klimatických a environmentálnych rizikách	45
	Odkazy	48

V nadväznosti na prijatie Parížskej dohody o zmene klímy a Agendy OSN 2030 pre udržateľný rozvoj v roku 2015 prijímajú vlády krajín na celom svete rozhodné kroky k prechodu na nízkouhlíkové a obehovejšie hospodárstvo. Na európskej úrovni [Európska zelená dohoda](#) stanovuje cieľ urobiť z Európy do roku 2050 prvý klimaticky neutrálny kontinent. V zmysle [akčného plánu Komisie o financovaní udržateľného rastu](#) má finančný sektor v tejto súvislosti zohrávať kľúčovú úlohu.

Prechod na nízkouhlíkové a obehovejšie hospodárstvo ekonomike a finančným inštitúciám prináša riziká i príležitosti,¹ zatiaľ čo hmotné škody spôsobené klimatickými zmenami a degradáciou životného prostredia môžu mať na reálnu ekonomiku a finančný systém značný dosah. V [prehľade rizík SSM](#) Európska centrálna banka (ECB) označuje klimatické riziká už druhý rok za sebou za jeden z hlavných rizikových faktorov v bankovom systéme eurozóny. Podľa ECB by mali inštitúcie ku klimatickým a environmentálnym rizikám zaujať perspektívny a komplexný prístup.

ECB pozorne sleduje vývoj, ktorý by sa mohol dotýkať inštitúcií v eurozóne. Cieľom [akčného plánu Komisie o financovaní udržateľného rastu](#) je presmerovať finančné toky smerom k udržateľným investíciám, začleniť hľadisko udržateľnosti ako bežnú súčasť riadenia rizík, zvýšiť transparentnosť a zdôrazniť zameranie na dlhodobý horizont. Pokiaľ ide o bankový sektor, Európskemu orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) bolo zverených viacero mandátov na posúdenie možnosti začlenenia environmentálnych a sociálnych rizík a rizík riadenia (Environmental, Social and Governance – ESG) do troch pilierov prudenciálneho dohľadu. EBA v tejto súvislosti zverejnil [akčný plán k udržateľnému financovaniu](#), v ktorom inštitúciám adresuje dôležité politické posolstvá týkajúce sa strategického riadenia a riadenia rizík, zverejňovania informácií, analýzy scenárov a záťažového testovania.

Tieto všeobecné zásady v základných črtách opisujú, čo ECB považuje za bezpečné a obozretné riadenie klimatických a environmentálnych rizík podľa súčasného prudenciálneho rámca. Opisujú, ako majú inštitúcie podľa ECB zohľadňovať klimatické a environmentálne riziká – ako faktory uplatňovaných kategórií prudenciálnych rizík – pri formulovaní a implementácii svojej obchodnej stratégie a rámcov podnikového riadenia a riadenia rizík. Vysvetľujú tiež, ako majú inštitúcie podľa očakávaní ECB zvýšiť mieru transparentnosti zdokonalením svojho rámca zverejňovania informácií o klimatických a environmentálnych rizikách.

Všeobecné zásady nie sú pre inštitúcie záväzné; slúžia skôr ako základ dohľadového dialógu, v rámci ktorého bude ECB s inštitúciami konzultovať prípadný odklon ich postupov od očakávaní stanovených v zásadách. Svoj prístup k dohľadu nad riadením klimatických a environmentálnych rizík a zverejňovaním súvisiacich informácií bude ECB v priebehu času aktualizovať, pričom bude prihliadať na vývoj

¹ ECB Financial Stability Review May 2019.

v oblasti regulácie i vývoj postupov v rámci bankového odvetvia a spoločenstva orgánov dohľadu.

Box 1

Prehľad očakávaní dohľadu ECB

1. Od inštitúcií sa očakáva, že budú mať prehľad o dosahu klimatických a environmentálnych rizík na podnikateľské prostredie, v ktorom pôsobia, v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte, aby mohli prijímať riadne podložené strategické a obchodné rozhodnutia.
2. Očakáva sa, že pri stanovovaní a realizácii obchodnej stratégie budú inštitúcie prihliadať na klimatické a environmentálne riziká, ktoré majú významný vplyv na ich podnikateľské prostredie v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom horizonte.
3. Od riadiaceho orgánu sa očakáva, že bude klimatické a environmentálne riziká zohľadňovať pri stanovovaní celkovej obchodnej stratégie, obchodných cieľov a rámca riadenia rizík inštitúcie, a že bude klimatické a environmentálne riziká účinným spôsobom monitorovať.
4. Od inštitúcií sa očakáva explicitné začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do ich rámca rizikových preferencií.
5. Od inštitúcií sa očakáva rozdelenie zodpovednosti za riadenie klimatických a environmentálnych rizík v rámci organizačnej štruktúry v súlade s modelom troch obranných línií.
6. Na účely interného vykazovania sa od inštitúcií očakáva vykazovanie agregovaných rizikových údajov o miere ich vystavenia klimatickým a environmentálnym rizikám, na základe ktorých riadiaci orgán a príslušné podvýbory môžu prijímať riadne podložené rozhodnutia.
7. Od inštitúcií sa očakáva začlenenie klimatických a environmentálnych rizík ako faktorov uplatňovaných rizikových kategórií do existujúcich rámcov riadenia rizík v záujme ich riadenia a monitorovania počas dostatočne dlhého časového horizontu, a pravidelná revízia ich postupov. Inštitúcie majú tieto riziká identifikovať a kvantifikovať v rámci ich celkového procesu zabezpečovania kapitálovej primeranosti.
8. V rámci riadenia kreditného rizika sa od inštitúcií očakáva, že budú klimatické a environmentálne riziká zohľadňovať vo všetkých fázach procesu poskytovania úverov a že tieto riziká budú monitorovať vo svojich portfóliách.
9. Od inštitúcií sa očakáva zváženie potenciálneho negatívneho vplyvu klimatických udalostí na ich nepretržitú činnosť ako aj rozsahu potenciálneho nárastu rizika straty dobrého mena a/alebo rizika zodpovednosti vzhľadom na povahu ich činností.
10. Inštitúciám sa odporúča priebežne monitorovať vplyv klimatických a environmentálnych faktorov na ich aktuálne trhové riziko a budúce investície. Mali by tiež vypracovať scenáre záťažových testov so zohľadnením klimatických a environmentálnych rizík.
11. Od inštitúcií, ktoré sú vystavené významným klimatickým a environmentálnym rizikám, sa očakáva hodnotenie primeranosti ich záťažového testovania a začlenenie týchto rizík do základného a nepriaznivého scenára.

12. Od inštitúcií sa očakáva, že posúdia, či významné klimatické a environmentálne riziká môžu viesť k čistým záporným hotovostným tokom alebo vyčerpaniu likviditných rezerv, a že v takom prípade tieto faktory zohľadnia pri riadení likviditných rizík a kalibrácii likviditných rezerv.
 13. Na účely regulačného zverejňovania informácií sa od inštitúcií ako minimum očakáva zverejňovanie zmysluplných informácií a kľúčových ukazovateľov týkajúcich sa klimatických a environmentálnych rizík, ktoré považujú za významné, v súlade s [usmerneniami Európskej komisie k zverejňovaniu nefinančných informácií: doplnkom týkajúcim sa podávania správ súvisiacich s klímou](#).
-

2 Rozsah a uplatňovanie

2.1 Uplatňovanie všeobecných zásad v prípade významných inštitúcií

Očakávania stanovené v týchto všeobecných zásadách bude ECB zohľadňovať v rámci dohľadového dialógu s významnými inštitúciami, nad ktorými vykonáva priamy dohľad. Všeobecné zásady vypracovala ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Ich cieľom je zvýšiť transparentnosť v tom, čo ECB považuje za bezpečné a obozretné riadenie klimatických a environmentálnych rizík podľa súčasného prudenciálneho rámca.² Zároveň majú zlepšiť informovanosť a pripravenosť bankového odvetvia na riadenie klimatických a environmentálnych rizík.

Významné inštitúcie majú tieto všeobecné zásady uplatňovať v závislosti od závažnosti miery, do akej sú vystavené klimatickým a environmentálnym rizikám.

Tieto všeobecné zásady nenahrádzajú žiadne platné právne predpisy. Poznatky z praxe, ktoré sú v tomto dokumente uvedené v jednotlivých boxoch, slúžia len na ilustračné účely a nemusia byť nevyhnutne použiteľné. Nemusia ani spĺňať všetky očakávania dohľadu. Tieto všeobecné zásady by sa mali vykladať v spojitosti s ďalšími všeobecnými zásadami ECB, predovšetkým so všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP).³ Inštitúciám sa navyše odporúča, aby okrem týchto všeobecných zásad a relevantných právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov náležite prihliadali aj na ďalšie relevantné publikácie, napríklad od Európskej komisie (EÚ KOM), Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA), siete pre ekologizáciu finančného systému (Network for Greening the Financial System – NGFS), Bazilejského výboru pre bankový dohľad (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS), Rady pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB), pracovnej skupiny pre finančné informácie súvisiace s klímou (Task Force on Climate-related Financial Disclosures – TCFD), Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a príslušných vnútroštátnych orgánov.⁴

2.2 Dátum začiatku uplatňovania

Tieto všeobecné zásady platia od dátumu ich zverejnenia. Od významných inštitúcií sa očakáva, že posúdia mieru bezpečnosti a obozretnosti ich súčasných postupov riadenia a zverejňovania informácií o klimatických a environmentálnych rizikách vo

² To znamená, že účelom týchto všeobecných zásad nie je stanoviť dodatočné kontrolné požiadavky.

³ [Všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti \(ICAAP\)](#), ECB, 2018. Tieto všeobecné zásady bližšie špecifikujú spôsob, akým sa majú špecifiká klimatických a environmentálnych rizík zohľadňovať pri riadení kapitálových rizík.

⁴ Ďalšie informácie: [Guidance Notice on Dealing with Sustainability Risks](#), BaFin, 2019; Integration of climate-related risk considerations into banks' risk management, *Good Practice Document*, DNB, 2019; Guide for Handling Sustainability Risks, *Consultation document*, FMA, 2020.

svetle očakávaní stanovených v týchto všeobecných zásadách, a že v prípade potreby začnú s bezodkladnou adaptáciou svojich postupov.

V rámci dohľadového dialógu sa od konca roka 2020 bude od významných inštitúcií vyžadovať, aby ECB informovali o prípadnom odklone ich postupov od očakávaní dohľadu stanovených v týchto všeobecných zásadách. ECB si uvedomuje, že riadenie klimatických a environmentálnych rizík a zverejňovanie príslušných informácií, ako aj metodiky a nástroje na ich zmiernenie, v súčasnosti prebiehajú vývojom a v priebehu času získajú ucelenejšiu podobu.

2.3 Uplatňovanie všeobecných zásad v prípade menej významných inštitúcií

Tieto všeobecné zásady vypracovala ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie vysokej úrovne štandardov dohľadu v rámci celej eurozóny. Príslušným vnútroštátnym orgánom sa preto odporúča očakávania stanovené v týchto všeobecných zásadách v ich podstate uplatňovať v rámci dohľadu nad menej významnými inštitúciami, a to úmerne k rizikovému profilu a obchodnému modelu inštitúcií. ECB si je vedomá toho, že viaceré príslušné vnútroštátne orgány ku klimatickým a environmentálnym rizikám vydali, resp. plánujú vydať vlastné pokyny. Menej významné inštitúcie by mali tieto pokyny a ďalšie relevantné publikácie príslušných vnútroštátnych orgánov brať do úvahy.

2.4 Všeobecný prudenciálny rámec

Tieto všeobecné zásady opisujú, čo ECB považuje za bezpečné a obozretné riadenie klimatických a environmentálnych rizík podľa súčasného prudenciálneho rámca. V tejto súvislosti sú relevantné predovšetkým nasledujúce články smernice o kapitálových požiadavkách (CRD)⁵ a nariadenia o kapitálových požiadavkách (CRR)⁶:

- Podľa článku 73 smernice CRD majú mať inštitúcie zavedené riadne, účinné a úplné stratégie a postupy na priebežné hodnotenie a udržiavanie výšky, druhov a rozmiestnenia interného kapitálu, ktorý považujú za primeraný na krytie povahy a úrovne rizík, ktorým sú alebo by mohli byť vystavené.
- Podľa článku 74 ods. 1 smernice CRD majú mať inštitúcie dôkladné mechanizmy v oblasti riadenia, ktoré zahŕňajú jasnú organizačnú štruktúru s náležite definovanými, transparentnými a konzistentnými líniami zodpovednosti, účinné postupy na identifikáciu, riadenie, monitorovanie a vykazovanie rizík, ktorým sú

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012.

alebo môžu byť vystavené, primerané mechanizmy vnútornej kontroly vrátane riadnych administratívnych a účtovných postupov, ako aj politiky a postupy odmeňovania, ktoré sú v súlade s riadnym a účinným riadením rizík a podporujú ho.

- Článok 74 ods. 2 smernice CRD stanovuje, že opatrenia, postupy a mechanizmy uvedené v odseku 1 sú úplné a primerané povahe, rozsahu a zložitosti rizík vlastných pre podnikateľský model a činností inštitúcie. Zohľadnia sa technické kritériá stanovené v článkoch 76 až 95.
- Podľa článku 76 ods. 1 smernice CRD majú členské štáty zabezpečiť, aby riadiaci orgán schvaľoval a pravidelne skúmal stratégie a politiky na prijímanie, riadenie, monitorovanie a zmierňovanie rizík, ktorým inštitúcia je alebo môže byť vystavená, vrátane rizík, ktoré vyplývajú z makroekonomického prostredia, v ktorom inštitúcia pôsobí vo vzťahu k hospodárskemu cyklu.
- Článok 79 smernice CRD stanovuje špecifické legislatívne požiadavky v prípade kreditného rizika a rizika protistrany, ktorých uplatňovanie voči úverovým inštitúciám musia príslušné orgány zabezpečiť.
- Podľa článku 83 ods. 1 smernice CRD majú príslušné orgány zabezpečiť, aby sa zaviedli politiky a postupy na identifikáciu, meranie a riadenie všetkých významných zdrojov a účinkov trhových rizík.
- Podľa článku 85 smernice CRD majú príslušné orgány zabezpečiť, aby inštitúcie zaviedli politiky a postupy na hodnotenie a riadenie expozície voči operačnému riziku [...] a aby sa na zabezpečenie schopnosti inštitúcie ďalej pokračovať vo svojej činnosti a obmedziť straty v prípade vážneho prerušenia obchodnej činnosti vypracoval plán pre nepredvídané udalosti a plán na zabezpečenie kontinuity obchodných činností.
- Podľa článku 91 smernice CRD majú mať členovia riadiaceho orgánu [...] dostatočnú úroveň vedomostí, zručností a skúseností na vykonávanie svojich povinností [...].
- Podľa článku 431 ods. 3 nariadenia CRR majú inštitúcie prijať formálny postup na dosiahnutie súladu s požiadavkami na zverejňovanie informácií stanovenými v časti 8 [nariadenia CRR] a zaviesť postupy hodnotenia primeranosti zverejňovaných informácií vrátane ich overovania a častosti zverejňovania. Inštitúcie zavedú aj postupy na posúdenie, či nimi zverejňované údaje poskytujú účastníkom trhu úplné informácie o ich rizikovom profile.
- Podľa článku 432 ods. 1 nariadenia CRR inštitúcie môžu vynechať jedno alebo viac zverejnení informácií uvedených v hlave II, ak sa informácie poskytnuté v takýchto zverejneniach nepovažujú za podstatné, s výnimkou zverejnení stanovených v článku 435 ods. 2 písm. c), článku 437 a článku 450. Zverejnená informácia sa považuje za podstatnú, ak by jej vynechanie alebo nesprávne uvedenie mohlo zmeniť alebo ovplyvniť hodnotenie alebo rozhodnutie používateľa, ktorý na nej zakladá svoje hospodárske rozhodnutia.

Európsky orgán pre bankovníctvo prijal viacero usmernení, ktoré špecifikujú uvedené články. V prípadoch, keď sa tieto všeobecné zásady odvolávajú na tieto usmernenia, by sa príslušné odkazy mali vykladať v spojitosti s príslušnými článkami smernice CRD a nariadenia CRR, na ktoré odkazujú. Ide o nasledujúce usmernenia EBA:

- usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11),
- revidované usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu (EBA/GL/2018/03),
- usmernenia EBA k stresovému testovaniu vykonávanému inštitúciami (EBA/GL/2018/04),
- usmernenia EBA o zdravých politikách odmeňovania podľa článku 74 ods. 3 a článku 75 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a o zverejňovaní informácií podľa článku 450 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 (EBA/GL/2015/22),
- usmernenia EBA týkajúce sa podstatnosti, internosti a dôveryhodnosti informácií a častosti zverejňovania informácií podľa článku 432 ods. 1 a 2 a článku 433 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 (EBA/GL/2014/14),
- usmernenia EBA k riadeniu rizík v oblasti IKT a bezpečnosti (EBA/GL/2019/04),
- usmernenia EBA k outsourcingu (EBA/GL/2019/02),
- EBA draft Guidelines on loan origination and monitoring (EBA/CP/2019/04).

3 Klimatické a environmentálne riziká

3.1 Vymedzenie pojmov

Klimatické zmeny a degradácia životného prostredia sú zdrojom štrukturálnych zmien, ktoré ovplyvňujú hospodársku aktivitu a tým aj finančný systém. Vo všeobecnosti platí, že klimatické a environmentálne riziká zahŕňajú dva hlavné rizikové faktory:

- **Fyzické riziko** označuje finančný dosah zmeny klímy vrátane častejšieho výskytu extrémnych poveternostných javov a postupných zmien klímy, ako aj degradácie životného prostredia, napríklad znečistenia ovzdušia, vody a pôdy, nedostatku vody, straty biodiverzity a odlesňovania.⁷ Fyzické riziko sa označuje ako „akútne“, ak vyplýva z extrémnych javov ako napr. sucha, záplav a búrok, a ako „chronické“, ak vyplýva z postupných zmien ako napr. zvyšovania teploty, stúpania hladiny morí, nedostatku vody, straty biodiverzity a nedostatku prírodných zdrojov.⁸ Tieto faktory môžu viesť priamo k škodám na majetku alebo zníženiu produktivity, alebo nepriamo k následným javom, napríklad k narušeniu dodávateľských reťazcov.
- **Riziko prechodu** označuje finančnú stratu inštitúcie, ktorá môže priamo či nepriamo vzniknúť v dôsledku procesu adaptácie na nízkouhlíkové a viac environmentálne udržateľné hospodárstvo. Príčinou by mohlo byť napríklad pomerne náhle prijatie klimatických a environmentálnych politík, technologický pokrok alebo zmeny postoja a preferencií trhu.

3.2 Charakteristika klimatických a environmentálnych rizík

Fyzické riziká a riziká prechodu ovplyvňujú hospodárske aktivity, ktoré zasa majú vplyv na finančný systém. Tento vplyv môže byť priamy, napríklad v dôsledku nižšej ziskovosti podnikov alebo zníženia hodnoty aktív, alebo nepriamy, v dôsledku makrofinančných zmien. Fyzické riziká a riziká prechodu môžu navyše viesť k dodatočným stratám vyplývajúcim priamo alebo nepriamo z právnych nárokov na inštitúciu (tzv. riziko zodpovednosti⁹) a straty dobrého mena v dôsledku neadekvátneho riadenia klimatických a environmentálnych rizík.

Fyzické riziká a riziká prechodu sú teda faktormi prudenciálneho rizika, predovšetkým kreditného, operačného, trhového a likviditného rizika (tabuľka 1). Tieto riziká zároveň v strednodobom až dlhodobom horizonte ohrozujú udržateľnosť obchodných modelov

⁷ Ďalšie informácie: Integrating climate-related risk in prudential supervision: Guiding Action for Supervisors, *Report*, NGFS (prípravuje sa).

⁸ Ďalšie informácie: Values at risk? Sustainability risks and goals in the Dutch financial sector, *Report*, DNB, 2019; Guide for Supervisors: Integrating climate-related and environmental risks in prudential supervision, *Report*, NGFS (prípravuje sa).

⁹ Popri právnych nárokoch na inštitúcie (riziko zodpovednosti; očakávanie 9 v oblasti riadenia operačného rizika) sa môžu na protistrany inštitúcií vzťahovať právne riziká vyplývajúce z environmentálnych alebo klimatických faktorov, ktoré zasa môžu viesť k nárastu kreditného rizika inštitúcie (očakávanie 8 v oblasti riadenia kreditného rizika).

inštitúcií, hlavne tých, ktoré sa opierajú o sektory a trhy vo vyššej miere vystavené klimatickým a environmentálnym rizikám.

Rozsah a rozloženie klimatických a environmentálnych rizík závisia od úrovne a načasovania zmierňujúcich opatrení a riadenosti, resp. neriadenosti prechodu. Potenciálne straty vyplývajúce z klimatických a environmentálnych rizík závisia predovšetkým od prijímania klimatických a environmentálnych politík v budúcnosti, od technologického vývoja a zmien spotrebiteľských preferencií a postoja trhu. Bez ohľadu na tieto faktory sa však fyzické riziká i riziká prechodu s najväčšou pravdepodobnosťou prejavujú na súvahách inštitúcií v eurozóne.¹⁰ Aktuálne odhady nepriaznivých dlhodobých makroekonomických účinkov klimatickej zmeny poukazujú na významné a trvalé straty na majetku. Ich príčinou môže byť spomalenie investícií a nižšia produktivita výrobných faktorov v mnohých sektoroch hospodárstva, ako aj nižší potenciálny rast HDP.¹¹

Tabuľka 1

Príklady faktorov klimatických a environmentálnych rizík

Príslušné riziká	Fyzické riziká		Riziká prechodu	
	Klimatické	Environmentálne	Klimatické	Environmentálne
	<ul style="list-style-type: none"> • Extrémne poveternostné javy • Chronické prejavy počasia 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok vody • Nedostatok prírodných zdrojov • Strata biodiverzity • Znečistenie • Iné 	<ul style="list-style-type: none"> • Politiky a regulácia • Technológie • Postoj trhu 	<ul style="list-style-type: none"> • Politiky a regulácia • Technológie • Postoj trhu
Kreditné riziko	Na pravdepodobnosť zlyhania (PD) a stratu v prípade zlyhania (LGD) pri expozíciách v rámci sektorov alebo zemepisných oblastí vystavených fyzickému riziku môže mať vplyv napríklad nižšie ocenenie kolaterálu v portfóliách nehnuteľností v dôsledku zvýšeného rizika povodní.		Štandardy energetickej efektívnosti môžu mať za následok značné adaptačné náklady a nižšiu ziskovosť podnikov, čo môže viesť k vyššej úrovni PD a zníženiu hodnoty kolaterálu.	
Trhové riziko	Mimoriadne fyzikálne javy môžu viesť k posunom v trhových očakávaniach a mohli by spôsobiť náhle preceňovanie, vyššiu volatilitu a pokles hodnoty aktív na niektorých trhoch.		Faktory rizika prechodu môžu spôsobiť náhle preceňovanie cenných papierov a derivátov, napríklad pri produktoch spojených s odvetviami postihnutými stratou hodnoty aktív.	
Prevádzkové riziko	V dôsledku extrémnych poveternostných javov môže dôjsť k fyzickému poškodeniu majetku, pobočiek a dátových centier bánk a následne k narušeniu ich prevádzky.		Škandály spôsobené financovaním environmentálne kontroverzných činností môžu v dôsledku meniaceho sa spotrebiteľského postoja ku klimatickým otázkam viesť k riziku zodpovednosti a riziku straty dobrého mena banky.	
Ďalšie druhy rizík (likviditné riziko, riziko obchodného modelu)	Banky môžu čeliť likviditnému riziku, ak si klienti začnú vyberať z účtov prostriedky na financovanie odstraňovania škôd.		Faktory rizika prechodu môžu bez prijatia potrebných adaptačných alebo diverzifikačných opatrení ovplyvniť životaschopnosť niektorých obchodných línií a pri určitých obchodných modeloch viesť k strategickému riziku. Náhle preceňovanie cenných papierov môže viesť k zníženiu hodnoty vysokokvalitných likvidných aktív bánk a tým ovplyvniť likviditné rezervy.	

Zdroj: ECB.

V súčasnosti dochádza k rýchlemu vývoju metodík na odhad rozsahu vplyvu klimatických rizík na finančný systém vo všeobecnosti a konkrétne na banky.

¹⁰ Ďalšie informácie: A call for action. Climate change as a source of financial risk, *Report*, NGFS, 2019; Too late, too sudden: Transition to a low-carbon economy and systemic risk, *Report*, ESRB, 2016.

¹¹ Technical supplement to the First NGFS comprehensive report, NGFS, 2019; Long-Term Macroeconomic Effects of Climate Change: A Cross-Country Analysis, *IMF working paper*, 2019.

Z dostupných odhadov vyplýva, že fyzické¹² riziká i riziká prechodu¹³ budú podľa všetkého značné. Hoci sa väčšina štúdií zameriava predovšetkým na klimatické riziká, ukazuje sa, že zdrojom finančných rizík sú aj ďalšie environmentálne faktory, ako napríklad nedostatok vody, strata biodiverzity a nedostatok prírodných zdrojov.^{14 15}

Klimatické a environmentálne riziká majú špecifické znaky, ktoré si vyžadujú mimoriadnu pozornosť orgánov dohľadu i samotných inštitúcií. Patrí medzi ne ďalekosiahly vplyv z hľadiska rozsahu a intenzity, neurčitý a predĺžený časový horizont a závislosť od opatrení prijatých v krátkodobom horizonte.¹⁶

Klimatická zmena má ďalekosiahle dôsledky z hľadiska obchodných činností a dotknutých zemepisných oblastí. Medzi sektory, ktoré budú s väčšou pravdepodobnosťou zasiahnuté fyzicky, patrí poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rybolov, zdravotníctvo, energetika, doprava a infraštruktúra a turizmus. Medzi sektory, ktoré budú pravdepodobne zasiahnuté v dôsledku prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, patrí energetika, doprava, výroba, stavebníctvo a poľnohospodárstvo.¹⁷ Z geografického hľadiska majú účinky klimatickej zmeny v jednotlivých častiach sveta výrazne kolísať. Podľa prognóz Európskej environmentálnej agentúry by najnákladnejšími účinkami klimatickej zmeny v Európe mali byť zvýšenie dopytu po energiách a vlny horúčav v južnej Európe, pobrežné záplavy a vlny horúčav v západnej Európe, pobrežné a riečne záplavy v severnej Európe a riečne záplavy vo východnej Európe.¹⁸ Rozsah účinkov sa môže v daných sektoroch a zemepisných oblastiach do značnej miery líšiť.

Naplnenie klimatických rizík v prípade inštitúcií v eurozóne sa očakáva predovšetkým v strednodobom až dlhodobom horizonte.¹⁹ Keďže horizont plánovania a priemerná splatnosť úverov v prípade inštitúcií sú zvyčajne kratšie ako časový horizont, v ktorom

¹² Približne jednu pätinu hodnotených akciových a úverových expozícií holandských finančných inštitúcií tvoria expozície voči regiónom s extrémnym nedostatkom vody. Ďalšie informácie: Values at risk? Sustainability risks and goals in the Dutch financial sector, *Report*, DNB, 2019.

Približne 8,8 % hypotekárnych expozícií sa nachádza v inej jurisdikcii v oblastiach s rizikom záplav. Ďalšie informácie: Transition in thinking: The impact of climate change on the UK banking sector, *Prudential Regulation Authority report*, Bank of England, 2018.

¹³ Podľa zistení ESRB z roku 2016 napríklad objem expozícií európskych finančných inštitúcií (vrátane bánk, dôchodkových fondov a poisťovní) voči podnikom pôsobiacim v oblasti fosílnych palív presahuje 1 bil. €. Potenciálne straty, a to aj v scenári riadeného prechodu, podľa jeho odhadov dosahujú 350 mld. € až 400 mld. €. Straty z poklesu hodnoty aktív by v prípade odkladu politických opatrení v krajinách EÚ-28 mohli dosiahnuť až 6 bil. USD (IRENA, 2017). V rámci vzorky vo výške 720 mld. € podľa zistení ECB pripadá 15 % na expozície voči podnikom s najvyššími emisiami uhlíka (ECB, 2019). Podľa zistení ACPR (2019) objem expozícií veľkých francúzskych bankových skupín voči sektorom s najvyššími emisiami uhlíka tvoril 12,7 % celkových expozícií. Zo záťažového testu rizika prechodu v Holandsku vyplynulo, že v závažnom, no realistickom scenári by koeficient CET1 bankového sektora mohol klesnúť o viac ako 4 % (DNB, 2018).

¹⁴ Ďalšie informácie: Summary for policymakers of the global assessment report on biodiversity and ecosystem services, Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, 2019.

¹⁵ Values at risk? Sustainability risks and goals in the Dutch financial sector, *Report*, DNB, 2019.

¹⁶ A call for action. Climate change as a source of financial risk, *Report*, NGFS, 2019.

¹⁷ Ďalšie informácie: In-depth analysis in support of the Commission communication COM (2018) 773, Európska komisia, 2018.

¹⁸ Climate change, impacts and vulnerability in Europe 2012: An indicator-based report, EEA, 2012.

¹⁹ Prehľad rizík SSM na rok 2020, ECB, 2019.

by došlo k naplneniu účinkov klimatickej zmeny v podstatnom rozsahu,²⁰ je dôležité, aby inštitúcie k týmto rizikám zaujali perspektívny prístup a zvažovali dlhší časový horizont než obyčajne. Vďaka perspektívnemu prístupu by zároveň inštitúcie mali byť schopné prijať včasné opatrenia, ak by došlo k zrýchleniu tempa prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a rýchlejšiemu naplneniu prognóz.

3.3 Závery mapovania situácie

ECB v rámci mapovania situácie zisťovala, ako inštitúcie v eurozóne pristupujú ku klimatickým a environmentálnym rizikám. Informácie získavala hlavne prostredníctvom cielených prieskumov vo vzorkách inštitúcií v eurozóne²¹, analýzou informácií zverejňovaných inštitúciami v eurozóne a analýzou vzoriek údajov ICAAP. Získané údaje boli zohľadnené pri vypracovaní týchto všeobecných zásad.

Hoci sa prístup ku klimatickým a environmentálnym rizikám v závislosti od veľkosti, obchodného modelu, zložitosti a zemepisnej polohy inštitúcií líši, získané informácie poukazujú na to, že inštitúcie k tejto téme pristupujú predovšetkým z hľadiska podnikovej sociálnej zodpovednosti a zatiaľ ešte neuplatňujú komplexný postup riadenia rizík.

Podľa spoločného prieskumu ECB a EBA inštitúcie celkovo uznávajú významnosť fyzických rizík a rizík prechodu, ako aj čoraz väčšiu potrebu vyhodnocovať klimatické a environmentálne riziká a začleniť ich do svojich procesov riadenia rizík. Napriek tomu, že veľká časť inštitúcií zaviedla určité politiky na podporu udržateľnosti²², väčšina z nich nemá nástroje na meranie účinku klimatických a environmentálnych rizík na súvahu. Len málo inštitúcií v plnej miere začlenilo klimatické a environmentálne riziká do rámcov riadenia rizík, napríklad v rámci postupu merania rizík, stanovením rizikových preferencií, uskutočnením záťažových testov a analýz scenárov vývoja a/alebo posúdením účinku na ich kapitálovú primeranosť. ECB si je vedomá toho, že inštitúcie sa čoraz viac zapájajú do spoločných iniciatív odvetvia zameraných na vývoj adekvátnych metódik a získavanie potrebných údajov.

Analýza vzorky vykazovaných údajov ICAAP významných inštitúcií poukazuje na odlišné postupy jednotlivých inštitúcií. Mnohé inštitúcie zohľadňujú klimatické riziká v rámci procesov identifikácie rizík a/alebo uplatňujú environmentálne kritériá, na základe ktorých sú určité sektory vylúčené z úverových a investičných aktivít. Taxonómia klimatických rizík je však vysoko heterogénna. Ak sa aj klimatické riziká zohľadňujú, sú zvyčajne začlenené do existujúcich rizikových kategórií ako napríklad kreditné riziko, obchodné/strategické riziko alebo prevádzkové riziko a riziko straty dobrého mena. Postupy hodnotenia významnosti rizík, pokiaľ ide o mieru ich

²⁰ Ďalšie informácie: EBA report on undue short-term pressure from the financial sector on corporations, EBA, 2019; Waterproof? An exploration of climate-related risks for the Dutch financial sector, DNB, 2017; Analysis and synthesis: French banking groups facing climate change-related risks, ACPR, 2019. Správy tiež zdôrazňujú, že napriek obmedzenej priemernej splatnosti úverov inštitúcie zároveň poskytujú úvery, pri ktorých bežne dochádza k obnoveniu alebo predĺženiu pôvodnej doby splatnosti, čím môžu byť tieto úvery do značnej miery vystavené dlhodobým rizikám, napr. klimatickým a environmentálnym rizikám.

²¹ Skúmaná vzorka inštitúcií predstavovala približne 44 % celkových bankových aktív v eurozóne.

²² Politiky, ktoré zohľadňujú dosah environmentálnych a sociálnych faktorov a faktorov riadenia.

dôkladnosti a sofistikovanosti, sú však obmedzené. Niektoré inštitúcie začínajú stanovovať limity na základe kvantitatívnych ukazovateľov. Len málo inštitúcií začleňuje klimatické riziká do scenárov svojich záťažových a reverzných záťažových testov. Hodnotenie dôsledkov na kapitál a kapitálové požiadavky v prípade naplnenia rizík sa naďalej uskutočňuje len v obmedzenej miere.

Pokiaľ ide o zverejňovanie informácií o klimatických a environmentálnych rizikách, postupy významných inštitúcií sú podľa zistení sporadické a rôznorodé. Rozsah zverejňovaných informácií v tejto oblasti koreluje s veľkosťou: čím väčšia je inštitúcia, tým komplexnejší súbor informácií. Spomedzi inštitúcií, ktoré zverejňujú informácie o klimatických a environmentálnych rizikách, len malý počet informuje aj o používaných definíciách a metodikách. Len malá časť zverejňovaných informácií je v súlade s odporúčaniami pracovnej skupiny pre finančné informácie súvisiace s klímou (Task Force on Climate-related Financial Disclosures – TCFD). ECB však napriek tomu pozoruje, že sa mnohé inštitúcie zapájajú do iniciatív na podporu rozsiahlejšieho a porovnateľnejšieho zverejňovania informácií a pracujú na zlepšovaní svojich postupov v tejto oblasti.

4 Očakávania dohľadu v súvislosti s obchodnými modelmi a stratégiou

Podľa článku 74 ods. 1 smernice CRD, bližšie špecifikovaného v usmerneniach EBA o vnútornom riadení²³, sú inštitúcie povinné zaviesť opatrenia, procesy a mechanizmy interného riadenia na zabezpečenie účinného a obozretného riadenia inštitúcie. V tejto súvislosti je dôležité, aby inštitúcie identifikovali, hodnotili a monitorovali súčasný a budúci dosah klimatických a environmentálnych faktorov na podnikateľské prostredie a aby zabezpečili udržateľnosť a odolnosť svojho obchodného modelu do budúcnosti.

4.1 Podnikateľské prostredie

Očakávanie 1

Od inštitúcií sa očakáva, že budú mať prehľad o dosahu klimatických a environmentálnych rizík na podnikateľské prostredie, v ktorom pôsobia, v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte, aby mohli prijímať riadne podložené strategické a obchodné rozhodnutia.

V zmysle usmernení EBA by inštitúcie mali identifikovať, hodnotiť a monitorovať podnikateľské prostredie, v ktorom pôsobia, pretože je zdrojom zásadných informácií na posúdenie rizík a faktorov, ktoré môžu mať na inštitúcie dosah.²⁴ Od inštitúcií sa vyžaduje vedenie dokumentácie o významných faktoroch ovplyvňujúcich ich podnikateľské prostredie. Podnikateľské prostredie predstavuje široké spektrum externých faktorov a trendov, ktoré vytvárajú podmienky podnikania, v ktorých inštitúcia pôsobí alebo bude pravdepodobne pôsobiť v závislosti od jej hlavných alebo podstatných zemepisných a obchodných expozícií.²⁵ Patria sem makroekonomické premenné, konkurenčné prostredie, politiky a regulácia, technológie, spoločenský/demografický vývoj a geopolitické trendy.²⁶ Klimatické a environmentálne riziká sa môžu dotýkať všetkých týchto oblastí.

Od inštitúcií sa očakáva, že pri sledovaní svojho podnikateľského prostredia budú identifikovať riziká vyplývajúce zo zmeny klímy a degradácie životného prostredia na úrovni hlavných sektorov, zemepisných území a vo vzťahu k produktom a službám, v ktorých podnikajú alebo plánujú podnikat'.²⁷

Klimatické a environmentálne riziká môžu mať napríklad vplyv na hospodársky rast,

²³ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11).

²⁴ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 30.

²⁵ Usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) (EBA/GL/2014/13), odsek 64.

²⁶ Usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) (EBA/GL/2014/13), odsek 65.

²⁷ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 4, odseky 59 a 60.

zamestnanosť alebo ceny nehnuteľností na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Poveternostné javy môžu viesť k suchám alebo k povodňam, ktoré môžu narušiť regionálnu poľnohospodársku výrobu alebo dopyt po nehnuteľnostiach na bývanie na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Zmeny politík zamerané na podporu environmentálne odolného hospodárstva môžu v niektorých oblastiach, napríklad v oblastiach s vysokým rizikom povodní, znížiť dopyt po nehnuteľnostiach. Súbežne s tým je konkurenčné prostredie ovplyvnené budovaním trhu so zeleným financovaním a spotrebiteľskými preferenciami, ktoré sa odkláňajú od uhlíkovo náročných tovarov a služieb. Pokiaľ ide o otázku technológií, inštitúcie, medzi ktorých klientmi sú podniky pôsobiace v uhlíkovo náročných odvetviach alebo elektrárne do značnej miery závislé od fosílnych palív, môžu čeliť situácii, keď sú ich klienti vystavení požiadavkám na dekarbonizáciu svojej energetickej skladby spojeným so značnými kapitálovými výdavkami.

Od inštitúcií sa očakáva, že budú hodnotenie významnosti klimatických a environmentálnych rizík ohrozujúcich ich podnikateľské prostredie riadne dokumentovať. Hodnotenie by napríklad mohlo byť súčasťou pravidelného monitorovania významných a vznikajúcich rizík alebo záznamov z rokovaní riadiaceho orgánu.²⁸

Očakávanie 1.2

Od inštitúcií sa očakáva, že budú mať prehľad o dosahu klimatických a environmentálnych rizík na podnikateľské prostredie, v ktorom pôsobia, v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte, a že budú tieto informácie zohľadňovať v rámci procesu určovania obchodnej stratégie.

Spôsob, akým inštitúcie strategicky reagujú na zmeny svojho podnikateľského prostredia vyplývajúce z klimatických a environmentálnych rizík, ovplyvňuje v priebehu času odolnosť ich obchodného modelu. Od inštitúcií sa preto očakáva, že budú explicitne zohľadňovať klimatické a environmentálne zmeny ich makroekonomického a regulačného prostredia a predovšetkým ich konkurenčného prostredia. Príslušné informácie majú byť súčasťou procesu určovania obchodnej stratégie inštitúcií a doložené záznamami zo zasadaní a rokovaní riadiaceho orgánu²⁹.

Ďalším dôležitým aspektom je príslušný časový horizont. Zatiaľ čo niektoré riziká sa môžu prejavíť v krátkodobom až strednodobom horizonte, napríklad dôsledky na dobré meno alebo vývoj v dôsledku politík, ďalšie sa môžu prejavíť podstatne neskôr. Od inštitúcií sa očakáva, že budú v záujme zlepšenia prehľadu o potenciálnych budúcich zmenách podnikateľského prostredia zohľadňovať najnovšie vedecké poznatky. Inštitúciám sa tiež odporúča, aby v jurisdikciách, v ktorých pôsobia,

²⁸ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 4.

²⁹ V súlade s usmerneniami EBA o vnútornom riadení sa pojmy „riadiaci orgán v jeho riadiacej funkcii“ a „riadiaci orgán v jeho dozornej funkcii“ v týchto všeobecných zásadách používajú bez toho, aby presadzovali alebo odkazovali na určitú konkrétnu riadiacu štruktúru; odkazy na riadiacu (výkonnú) alebo dozornú (nevýkonnú) funkciu sa vzťahujú na orgány alebo členov riadiaceho orgánu zodpovedného za danú funkciu v súlade s vnútroštátnym právom.

sledovali relevantné politické iniciatívy, napríklad pokiaľ ide o štandardy energetickej efektívnosti, ktoré by mohli mať vplyv na portfóliá nehnuteľností.³⁰

4.2 Obchodná stratégia

Očakávanie 2

Očakáva sa, že pri stanovovaní a realizácii obchodnej stratégie budú inštitúcie prihliadať na klimatické a environmentálne riziká, ktoré majú významný vplyv na ich podnikateľské prostredie v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom horizonte.

Obchodná stratégia je dôležitým nástrojom inštitúcie na zaujatie pozície v jej podnikateľskom prostredí s cieľom dosahovať prijateľnú návratnosť v súlade s jej rizikovými preferenciami. V zmysle usmernení EBA³¹ by inštitúcie mali pri určovaní svojej obchodnej stratégie prihliadať na významné faktory súvisiace s ich dlhodobými finančnými záujmami a platobnou schopnosťou. Klimatické a environmentálne riziká môžu mať priamy vplyv na účinnosť existujúcich a budúcich stratégií inštitúcií.³²

Od inštitúcií sa očakáva, že stanovia, ktoré klimatické a environmentálne riziká sú z hľadiska ich obchodnej stratégie významné v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte, napríklad pomocou (záťažových) analýz rôznych scenárov vývoja.³³ V zmysle usmernení EBA by inštitúcie mali pri stanovovaní svojej obchodnej stratégie zohľadniť obmedzenia, slabé miesta a nedostatky zistené pomocou interných záťažových testov a analýz scenárov vývoja.³⁴ Vzhľadom na neistotu spojenú s budúcim priebehom klimatickej zmeny a reakciou spoločnosti na tento vývoj je analýza scenárov v prípade klimatických a environmentálnych rizík mimoriadne užitočná.³⁵ Vypracovaním súboru realistických scenárov na otestovanie odolnosti svojho obchodného modelu môže inštitúcia túto neistotu začleniť do svojho strategického rozhodovania. Očakáva sa, že tieto scenáre budú zahŕňať predpoklady týkajúce sa vplyvu klimatických a environmentálnych rizík a časové horizonty, v rámci ktorých sa tieto účinky majú naplniť. Tieto predpoklady môžu byť kvantitatívne alebo kvalitatívne, nemali by vychádzať výlučne len z predchádzajúcich skúseností a zároveň by mali byť relevantné z hľadiska vystavenia inštitúcie konkrétnym environmentálnym rizikám (v závislosti od druhov obchodnej činnosti, sektora a umiestnenia daných expozícií). Zároveň je možné

³⁰ Analýza potenciálneho prudenciálneho účinku sprísnenia štandardov energetickej efektívnosti na úverové inštitúcie: Transition in thinking: the impact of climate change on the UK banking sector, Box 3, Prudential Regulation Authority report, Bank of England, 2018.

³¹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 23.

³² Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásady 2 a 4, odseky 25, 32 a 34.

³³ Inštitúcie môžu pri analýze a výbere relevantných scenárov čerpať z mnohých publikácií, napr.: Technical supplement: The Use of Scenario Analysis in Disclosure of Climate-related Risks and Opportunities, TCFD, 2017; Requirements for scenario-analysis, NGFS (pripravuje sa). Od inštitúcií sa zároveň očakáva, že v prípade fyzického rizika budú zohľadňovať scenáre vývoja klímy IEA a IPCC (očakávanie 11).

³⁴ Usmernenia EBA k stresovému testovaniu vykonávanému inštitúciami (EBA/GL/2018/04), odseky 30 a 72.

³⁵ Technical supplement: The Use of Scenario Analysis in Disclosure of Climate-related Risks and Opportunities, TCFD, 2017.

Očakávanie 2.1

uplatniť odborný úsudok, keďže daná povaha klimatickej zmeny ako faktora finančného rizika prináša nové výzvy, ktoré sa doteraz nenaplnili. Pomocou analýzy scenárov je možné vyhodnotiť riziká v krátkodobom až strednodobom, ako aj v dlhodobejšom horizonte:

1. Očakáva sa, že hodnotenie krátkodobého až strednodobého horizontu bude zahŕňať analýzu klimatických a environmentálnych rizík, ktorým je inštitúcia vystavená v rámci aktuálneho horizontu strategického plánovania (tri až päť rokov).
2. Na zachytenie špecifik tohto druhu rizika v dlhodobejšom horizonte by bolo potrebné hodnotenie uskutočniť v horizonte, ktorý presahuje zvyčajný horizont strategického plánovania (>5 rokov), s cieľom posúdiť odolnosť súčasného obchodného modelu voči rôznym realistickým budúcim scenárom relevantným na získanie odhadu klimatických a environmentálnych rizík.

Očakávanie 2.2

Očakáva sa, že inštitúcia bude pri realizácii svojej obchodnej stratégie zohľadňovať významné klimatické a environmentálne riziká, napríklad stanovením a monitorovaním základných výkonnostných ukazovateľov (key performance indicators – KPI), priradených jednotlivým obchodným líniam a portfóliám. Na základe usmernení EBA³⁶ by mal rámec riadenia rizík inštitúcií umožňovať prijímať plne informované rozhodnutia o prijímaní rizík vrátane rozhodnutí týkajúcich sa interného a externého vývoja. V záujme podpory svojej obchodnej stratégie môžu inštitúcie určiť KPI pre akýkoľvek druh významného klimatického alebo environmentálneho rizika. Tieto ukazovatele by sa mali dať v maximálnej možnej miere merať a kvantifikovať. V závislosti od povahy činností inštitúcie by mali byť ukazovatele KPI adekvátnym spôsobom priradené relevantným obchodným líniam a portfóliám. Od inštitúcií sa zároveň očakáva, že budú schopné začleniť významné klimatické a environmentálne riziká do relevantných úrovní organizácie rozdelením konkrétnych povinností, pričom zabezpečia priebežnú komunikáciu v rámci rôznych funkcií, monitorovanie stavu plnenia, prijímanie včasných nápravných opatrení a sledovanie všetkých súvisiacich rozpočtových nákladov. Očakáva sa, že všetky strategické rozhodnutia súvisiace s významnými klimatickými a environmentálnymi faktormi budú začlenené do interných pravidiel inštitúcie, napríklad do jej úverových pravidiel podľa sektora a produktu.

Box 2

Príklad z praxe: Klimatické a environmentálne základné výkonnostné ukazovatele

ECB zaznamenala prípad inštitúcie, ktorá v záujme merateľnosti svojej stratégie začlenila do svojho strategického rámca nasledujúce klimatické a environmentálne ukazovatele KPI: i) uhlíkovú stopu svojich aktív, ii) priemernú energetickú známku svojich hypotekárnych portfólií, iii) počet nehnuteľností, ktoré vďaka jej financovaniu zaznamenali zlepšenie energetickej známky, a iv) podiel spravovaných aktív, ktoré boli investované na základe vopred stanoveného mandátu zeleného investovania. Tieto KPI sú základom strategického prístupu sledovanej banky ku klimatickej zmene a ďalším zmenám životného prostredia. Ukazovatele sú priradené jednotlivým obchodným líniam

³⁶ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odseky 136 a 139.

(napr. retailové bankovníctvo, privátne bankovníctvo, komerčné bankovníctvo a korporátne bankovníctvo). Každý parameter má stanovený príslušný časový horizont; dosahovanie výsledkov sa sleduje na základe referenčného roka.

5 Očakávaná dohľadu v oblasti podnikového riadenia a rizikových preferencií

Podľa článku 74 smernice CRD majú inštitúcie zaviesť dôkladné mechanizmy v oblasti riadenia, ktoré im umožňujú účinne identifikovať, riadiť, monitorovať a vykazovať riziká, ktorým sú alebo môžu byť vystavené, aby si mohli vytvoriť celistvý prehľad o všetkých rizikách na individuálnom i konsolidovanom základe.³⁷ Aby mohli inštitúcie klimatickým a environmentálnym rizikám rozumieť a mohli na ne reagovať, očakáva sa od nich, že tieto riziká začlenia do svojich rámcov riadenia a rizikových preferencií, pričom do procesu adekvátnym spôsobom zapoja všetky relevantné útvary. Na zabezpečenie adekvátneho riadenia týchto rizík sa zároveň vyžaduje primerané a pravidelné vykazovanie klimatických a environmentálnych rizík riadiacemu orgánu.

5.1 Riadiaci orgán

Očakávanie 3

Od riadiaceho orgánu sa očakáva, že bude klimatické a environmentálne riziká zohľadňovať pri stanovovaní celkovej obchodnej stratégie, obchodných cieľov a rámca riadenia rizík inštitúcie, a že bude klimatické a environmentálne riziká účinným spôsobom monitorovať.

V zmysle usmernení EBA³⁸ riadiaci orgán³⁹ zodpovedá za stanovenie, schválenie a dohľad nad vykonávaním celkovej obchodnej stratégie a kľúčových politík, celkovej rizikovej stratégie, adekvátneho rámca interného riadenia a internej kontroly. Vzhľadom na dosah klimatických a environmentálnych rizík na tieto aspekty zohráva riadiaci orgán kľúčovú úlohu z hľadiska svojej dozornej i riadiacej funkcie.⁴⁰

Od riadiaceho orgánu sa očakáva explicitné priradenie úloh a zodpovedností jeho členom a/alebo podvýborom zodpovedným za riadenie klimatických a environmentálnych rizík. Na základe usmernení EBA by mal riadiaci orgán zabezpečiť, aby boli hierarchické línie a rozdelenie zodpovedností v rámci inštitúcie jasné, dobre vymedzené, súdržné, vynútiteľné a riadne zdokumentované.⁴¹ Od inštitúcií sa očakáva explicitné a formálne priradenie úloh a zodpovedností v rámci ich

Očakávanie 3.1

³⁷ Ďalšie informácie: usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 30.

³⁸ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 23.

³⁹ Bližšie informácie o používaní pojmov „riadiaci orgán v jeho riadiacej funkcii“ a „riadiaci orgán v jeho dozornej funkcii“ sú v poznámke pod čiarou č. 29. Viac informácií je aj v odseku 9 usmernení EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11).

⁴⁰ Ďalšie informácie: smernica CRD, článok 91; spoločné usmernenia ESMA a EBA o posúdení vhodnosti členov riadiaceho orgánu a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie (EBA/GL/2017/12).

⁴¹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 67.

organizačnej štruktúry a v súlade s ich rizikovým profilom. V súlade so zásadou primeranosti môžu inštitúcie zriadiť výbory aj nad rámec tých, ktoré sú stanovené v smernici CRD.⁴² Inštitúcie môžu priradiť zodpovednosť za klimatické a environmentálne riziká členovi existujúceho výboru, alebo môžu zvážiť vytvorenie osobitného výboru. Od riadiaceho orgánu sa navyše očakáva, že bude mať o klimatických a environmentálnych rizikách adekvátny prehľad a vedomosti.

Box 3

Príklady z praxe: Zriaďovanie osobitných výborov

ECB zaznamenala viacero prípadov inštitúcií, ktoré v rámci snahy v plnej miere zohľadniť klimatické a environmentálne riziká zriadili osobitné výbory. Jedna z bánk napríklad v rámci svojho strednodobého strategického plánu vytvára výbor, ktorý na základe interných a externých odborných zdrojov (napr. vedeckých poznatkov z relevantných odborov) poskytuje riadiacemu orgánu poradenstvo a podporu pri definovaní stratégie ESG. V rámci tejto činnosti posudzuje aj klimatické a environmentálne riziká, ako aj príslušné sektorové pravidlá financovania, ktoré určujú ciele a limity expozícií voči konkrétnym sektorom. Ďalšia banka zriadila osobitný výbor, ktorý poskytuje kvalifikované poradenstvo pri transakciách s komplexnými klimatickými a environmentálnymi následkami. Výboru predsedá vyšší manažment.

Očakávanie 3.2

Od riadiaceho orgánu sa očakáva, že zabezpečí, aby inštitúcia adekvátne začleňovala klimatické a environmentálne riziká do celkovej obchodnej stratégie a rámca riadenia rizík.⁴³ Riadiaci orgán by sa mal podieľať na stanovovaní, schvaľovaní a dohľade nad procesom určovania obchodnej stratégie⁴⁴ a mal by prijímať rozhodnutia na riadnom a dobre informovanom základe⁴⁵. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich častiach, od riadiaceho orgánu sa očakáva, že bude prihliadať na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé účinky klimatických a environmentálnych rizík na celkovú obchodnú stratégiu a že jednoznačným spôsobom začlení príslušné zodpovednosti do organizačnej štruktúry. Pokiaľ ide o zodpovednosť riadiaceho orgánu za stanovovanie, schvaľovanie a zavádzanie kľúčových politík inštitúcie,⁴⁶ ⁴⁷ očakáva sa od neho, že bude pravidelne posudzovať všetky politiky, ktorých sa potenciálne dotýkajú klimatické a environmentálne riziká, vrátane (úverových) politík za jednotlivé sektory a produkty.

V záujme celostného prístupu k rizikám⁴⁸ sa riadiacemu orgánu odporúča, aby pri zvažovaní dlhodobých finančných záujmov inštitúcie⁴⁹ explicitne prihliadal na reakciu inštitúcie na ciele stanovené v medzinárodných dohodách, ako napr. v Parížskej dohode (2015), v environmentálnych politikách EÚ, napr. v Európskej zelenej dohode,

⁴² Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 41.

⁴³ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 1 písm. i) a zásada 2 písm. iii) a v), ako aj odseky 32 a 34.

⁴⁴ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 23.

⁴⁵ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 28.

⁴⁶ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 23.

⁴⁷ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 33.

⁴⁸ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 95.

⁴⁹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 23.

v miestnych a vnútroštátnych politikách, ako aj na zistenia dobre podložených klimatických a environmentálnych analýz, napr. od IPCC a IPBES.

Očakávanie 3.3

Od riadiaceho orgánu sa očakáva účinné monitorovanie expozícií inštitúcie a jej reakcie na klimatické a environmentálne riziká. V zmysle ustanovení EBA⁵⁰ je súčasťou tejto úlohy kontrola výkonnosti riadiacej funkcie a plnenia jej cieľov. V súlade s predchádzajúcou a nasledujúcou časťou sa v záujme podpory účinnej kontroly a prijímania riadne podložených rozhodnutí⁵¹ riadiacemu orgánu v jeho riadiacej funkcii odporúča stanoviť kľúčové výkonnostné ukazovatele (KPI) a kľúčové rizikové ukazovatele (key risk indicators – KRI). Od riadiaceho orgánu v jeho dozornej funkcii sa očakáva monitorovanie a kontrola dodržiavania cieľov a prípadných zmien ukazovateľov KPI a KRI.

5.2 Rizikové preferencie

Očakávanie 4

Od inštitúcií sa očakáva explicitné začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do ich rámca rizikových preferencií.

Od inštitúcií sa očakáva zavedenie rámca rizikových preferencií (risk appetite framework – RAF), ktorý zohľadňuje všetky významné riziká inštitúcie, ktorý je výhľadový, v súlade s horizontom strategického plánovania stanoveným v obchodnej stratégii, a ktorý sa pravidelne reviduje.⁵² Začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do rámca RAF zvyšuje odolnosť inštitúcií voči týmto rizikám a ich schopnosť tieto riziká riadiť, napríklad stanovením limitov úverovania sektorov a zemepisných oblastí, ktoré sú klimatickým a environmentálnym rizikám vystavené vo vysokej miere.⁵³

Očakávanie 4.1

Od inštitúcií sa očakáva vypracovanie dôkladného opisu klimatických a environmentálnych rizík v ich vyhlásení o rizikových preferenciách.

Vyhlásenie o rizikových preferenciách (risk appetite statement – RAS) sa má predovšetkým zaoberať strednodobým a dlhodobým dosahom týchto rizík na inštitúciu. V súlade s uvedenými očakávaniami sa tiež od inštitúcie očakáva, že zabezpečí súlad vyhlásenia RAS s obchodnou stratégiou a že jednoznačne určí úroveň rizika, ktoré je v prípade súvisiacich rizikových expozícií ochotná akceptovať.

Očakávanie 4.2

Od inštitúcií sa očakáva vypracovanie primeraných kľúčových rizikových ukazovateľov a stanovenie primeraných limitov klimatických a environmentálnych rizík v súlade s ich mechanizmami pravidelného monitorovania a eskalácie. Na základe usmernení EBA sa od inštitúcií očakáva, že

⁵⁰ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 24.

⁵¹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 28.

⁵² Revidované usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu (EBA/GL/2018/03), časť 2.7.1, odsek 100.

⁵³ Všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 2 písm. iii), odseky 25, 32 a 34.

zabezpečia, aby sa v ich rizikovej stratégii a rizikových preferenciách zohľadňovali všetky významné riziká, ktorým sú vystavené, a že stanovujú rizikové limity, tolerancie a prahy.⁵⁴ Inštitúcie by mali navyše zaviesť rámec riadenia rizík, ktorý v prípade porušenia limitov zabezpečuje eskaláciu a riešenie týchto rizík prostredníctvom stanoveného postupu, ako aj náležitý postup hodnotenia záverov.⁵⁵ ECB od inštitúcií očakáva, že budú svoju mieru vystavenia klimatickým a environmentálnym rizikám monitorovať a na základe aktuálnych údajov i odhadov budúceho vývoja o nej vykazovať relevantné informácie. Inštitúcie majú podľa ECB klimatickým a environmentálnym rizikám, a predovšetkým fyzickým rizikám a rizikám prechodu, priradiť kvantitatívne parametre. ECB však zároveň uznáva, že v týchto rizikových oblastiach ešte neboli vypracované spoločné definície a taxonómie, takže kým inštitúcie nestanoví adekvátne kvantitatívne parametre, môže ako dočasné riešenie používať kvalitatívne vyhlásenia. Zároveň sa očakáva, že o postupoch a hraniciach rizikových preferencií bude rozhodnuté skôr ako o komerčných cieľoch.

Pokiaľ ide o klimatické riziká, od inštitúcií sa očakáva stanovenie parametrov, ktoré berú do úvahy dlhodobú povahu klimatickej zmeny, predovšetkým to, ako môžu rôzne scenáre vývoja teploty a emisií skleníkových plynov prehĺbiť existujúce riziká. Očakáva sa, že tieto parametre inštitúciám pomôžu včas realizovať protipopatrenia a reagovať na náhly a neočakávaný prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo alebo na fyzikálny jav s možným dosahom na ich prevádzku alebo úverové portfóliá.

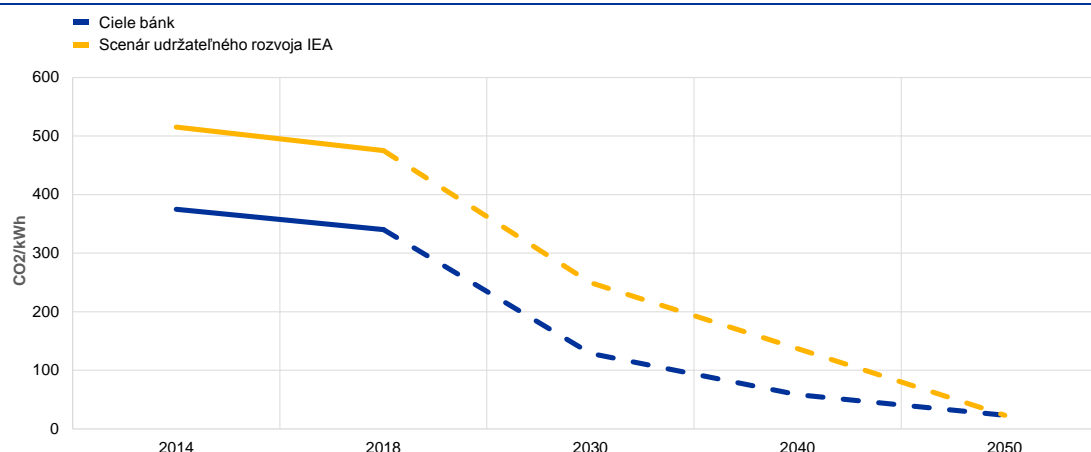
Box 4

Príklady z praxe: Stanovenie cieľov uhlíkovej náročnosti a klimatická odolnosť súvahy

ECB zaznamenala viacero prípadov inštitúcií, ktoré si stanovili za cieľ udržiavať obsah uhlíka svojho financovaného energetického mixu výrazne pod 2°C stanovenými v Parížskej dohode (2015).

Graf A

Stanovenie cieľov uhlíkovej náročnosti

Zdroj: World Energy Outlook 2019.

⁵⁴ Revidované usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu (EBA/GL/2018/03), odsek 100.

⁵⁵ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 138.

Ako ukazuje graf, niektoré inštitúcie tieto ciele kvantifikujú na základe scenára udržateľného rozvoja Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA) alebo podobných scenárov. Ďalšie inštitúcie uplatňujú iný postup, v rámci ktorého v prípade každého sektora s výraznou uhlíkovou stopou merajú a porovnávajú, ako úverovanie týchto sektorov prispieva ku klimatickej odolnosti, pričom tieto úverové portfóliá zodpovedajúcim spôsobom upravujú. Takéto postupy sa navzájom nevyklučujú; niektoré inštitúcie dokonca uplatňujú viacero rôznych metodík.

Očakávanie 4.3

Od inštitúcií sa očakáva, že zabezpečia, aby ich politika a postupy odmeňovania stimulovali správanie, ktoré je v súlade s ich prístupom ku klimatickým a environmentálnym rizikám, ako aj s dobrovoľnými záväzkami, ktoré inštitúcia prijala. V zmysle ustanovení EBA by politiky a postupy odmeňovania mali byť v súlade s rizikovými preferenciami, obchodnou stratégiou a dlhodobými cieľmi inštitúcie.⁵⁶ Motivačné štruktúry by mali stimulovať správanie v súlade s rizikovými preferenciami a dlhodobými cieľmi⁵⁷ a odrádzať od nadmerného podstupovania rizika. Očakáva sa, že politiky a postupy odmeňovania vrátane používania odkladu a určovania kritérií výkonnosti podporia dlhodobý prístup k riadeniu klimatických a environmentálnych rizík. Na podporu správania konzistentného s ich prístupom ku klimatickým a environmentálnym rizikám by mali inštitúcie, ktoré si v tejto oblasti stanovili ciele, zväziť zavedenie pohyblivej zložky odmeňovania naviazanej na úspešné dosahovanie týchto cieľov. V prípadoch, keď je kvantifikácia finančných účinkov klimatických a environmentálnych rizík zložitá, môže riadiaci orgán zväziť začlenenie príslušných kvalitatívnych kritérií do politiky odmeňovania.

5.3 Organizačná štruktúra

Očakávanie 5

Od inštitúcií sa očakáva rozdelenie zodpovednosti za riadenie klimatických a environmentálnych rizík v rámci organizačnej štruktúry v súlade s modelom troch obranných línií.

V súlade s článkom 74 smernice CRD a podrobnejšími ustanoveniami usmernení EBA majú inštitúcie uplatňovať jasný, transparentný a zdokumentovaný rozhodovací proces a jednoznačné rozdelenie zodpovednosti a právomocí v rámci internej kontroly vrátane ich obchodných línií, interných útvarov a funkcií internej kontroly⁵⁸, ktoré prispievajú k prijímaniu riadne podložených rozhodnutí riadiaceho orgánu.⁵⁹

⁵⁶ V súlade s článkom 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2088 z 27. novembra 2019 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb majú navyše úverové inštitúcie, ktoré zabezpečujú správu portfólií a/alebo poskytujú finančné poradenstvo, začleniť do svojich politík odmeňovania informácie o tom, do akej miery sú uvedené politiky konzistentné so začleňovaním rizík ohrozujúcich udržateľnosť, a uverejňovať tieto informácie na svojich internetových stránkach.

⁵⁷ Usmernenia EBA o zdravých politikách odmeňovania podľa článku 74 ods. 3 a článku 75 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a o zverejňovaní informácií podľa článku 450 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 (EBA/GL/2015/22).

⁵⁸ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 131.

⁵⁹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odseky 28 a 94.

V tejto súvislosti sa očakáva, že zodpovednosť za identifikáciu, hodnotenie a riadenie klimatických a environmentálnych rizík bude rovnomerne rozdelená medzi jednotlivé funkcie v rámci inštitúcie.

Očakávanie 5.1

Od inštitúcií sa očakáva explicitné rozdelenie zodpovedností za klimatické a environmentálne riziká v rámci inštitúcie. Tie sa zároveň majú náležitým spôsobom dokumentovať v príslušných dokumentoch týkajúcich sa interného riadenia. Inštitúcie majú explicitne stanoviť, ktoré interné štruktúry nesú zodpovednosť za zohľadňovanie klimatických a environmentálnych rizík, a jednoznačne určiť ich príslušné mandáty a pracovné postupy. Inštitúcie môžu zväziť zriadenie osobitnej štruktúry zodpovednej za koordináciu celkového prístupu inštitúcie k riadeniu klimatických a environmentálnych rizík, alebo môže túto zodpovednosť prideliť existujúcim štruktúram. V prípade zriadenia osobitnej štruktúry zodpovednej za klimatické a environmentálne riziká sa očakáva jasné vymedzenie jej začlenenia do existujúcich procesov a rozhraní s ďalšími funkciami. Bez ohľadu na konkrétne mechanizmy sa od inštitúcií očakáva objasnenie vzťahu medzi príslušnými štruktúrami a ich pracovnými postupmi v záujme adekvátnej výmeny informácií medzi všetkými zúčastnenými stranami.

Očakávanie 5.2

Od inštitúcií sa očakáva, že útvaram zapojeným do riadenia klimatických a environmentálnych rizík zabezpečia adekvátne personálne a finančné zdroje. Podľa usmernení EBA by mali inštitúcie zabezpečiť, aby mali útvary internej kontroly adekvátne finančné a personálne zdroje, ako aj právomoci na účinné plnenie ich úloh.⁶⁰ Od inštitúcií sa zároveň očakáva, že budú vyhodnocovať adekvátnosť kapacít a zdrojov potrebných na riešenie klimatických a environmentálnych rizík, predovšetkým v prípade relevantných útvarov zodpovedných za riadenie týchto rizík. Inštitúcie by mali dostupné kapacity a zdroje v potrebnom rozsahu posilňovať a zároveň všetkým relevantným útvaram zabezpečovať príslušnú odbornú prípravu.

Očakávanie 5.3

Od inštitúcií sa očakáva objasnenie úloh a zodpovedností prvej obrannej línie, pokiaľ ide o podstupovanie rizík a riadenie klimatických a environmentálnych rizík, v ich politikách, postupoch a kontrolných mechanizmoch. Od inštitúcií sa očakáva, že zabezpečia, aby prvá obranná línia plnila svoje povinnosti v súlade so stanovenou politikou, postupom alebo limitom v oblasti klimatických a environmentálnych rizík. Konkrétne sa očakáva, že prvá obranná línia bude identifikovať, vyhodnocovať a monitorovať všetky klimatické a environmentálne riziká relevantné z hľadiska úverovej bonity a skóre/ratingu klienta, ako aj uskutočňovať hĺbkovú analýzu klimatických a environmentálnych rizík v súlade s očakávaním 7.4.

Očakávanie 5.4

Od inštitúcií sa očakáva vymedzenie úloh a zodpovedností útvaru povereného riadením rizík za identifikáciu, hodnotenie, meranie, monitorovanie a vykazovanie klimatických a environmentálnych rizík. Hlavnou zodpovednosťou útvaru povereného riadením rizík je zabezpečiť identifikáciu, hodnotenie, meranie, monitorovanie, riadenie a adekvátne vykazovanie všetkých rizík príslušnými útvarmi inštitúcie.⁶¹ Keďže sú klimatické a environmentálne riziká faktormi existujúcich druhov

⁶⁰ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odseky 155 a 160.

⁶¹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 174.

rizík, príslušné úlohy a zodpovednosti majú byť v systéme riadenia rizík začlenené do rámca existujúcich druhov rizík (bližšie informácie sú v časti o riadení rizík).

Box 5

Príklady z praxe: Horizontálne kontaktné miesta

ECB zaznamenala viacero prípadov inštitúcií, ktoré zaviedli konkrétne opatrenia na podporu rizikovej kultúry, ktorá zohľadňuje klimatické a environmentálne riziká. Jedna z bánk napríklad určila horizontálne kontaktné miesta, ktoré zabezpečujú náležité začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do pracovných postupov útvaru povereného riadením rizík.

Ďalšia banka obchodným líniám, ktoré aktívne spolupracujú a rokujú s útvarmi riadenia rizík a/alebo inými útvarmi zaoberajúcimi sa rizikami ESG (vrátane klimatických a environmentálnych rizík), pridelila korešpondentov.

Očakávanie 5.5

Od inštitúcií sa očakáva vymedzenie úloh a zodpovedností útvaru povereného kontrolou dodržiavania predpisov tým, že zabezpečí, aby boli riziká zodpovednosti vyplývajúce z klimatických a environmentálnych rizík náležitým spôsobom zohľadnené a účinne začlenené do všetkých relevantných procesov.

Útvar poverený kontrolou dodržiavania predpisov by mal riadiacemu orgánu poskytovať poradenstvo v súvislosti s opatreniami potrebnými na zabezpečenie súladu s platnými zákonmi, pravidlami, predpismi a normami a mal by vyhodnocovať možný vplyv prípadných zmien právneho alebo regulačného prostredia na činnosti a rámec zabezpečovania súladu inštitúcie s predpismi.⁶² Keďže pravidlá a štandardy týkajúce sa udržateľnosti sa môžu v priebehu času meniť, inštitúcie môžu v súvislosti s klimatickými a environmentálnymi rizikami v čoraz väčšej miere čeliť rizikám porušenia predpisov.

Očakávanie 5.6

Od útvaru interného auditu sa očakáva, že bude v rámci kontroly rámca riadenia rizík posudzovať mieru, do akej je rámec schopný riadiť klimatické a environmentálne riziká. Útvar interného auditu by mal v rámci kontroly rámca riadenia rizík prihliadať na externý vývoj, zmeny rizikového profilu a produktov a/alebo obchodných línií.⁶³ Zároveň by mal posudzovať adekvátnosť mechanizmov riadenia klimatických a environmentálnych rizík. Do rozsahu pôsobnosti útvaru interného auditu navyše patria politiky a postupy inštitúcie týkajúce sa klimatických a environmentálnych rizík, keďže jeho úlohou je kontrola dodržiavania interných politík a postupov inštitúcie a externých požiadaviek.

⁶² Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 192.

⁶³ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 139.

5.4 Vykazovanie

Očakávanie 6

Na účely interného vykazovania sa od inštitúcií vyžaduje vykazovanie agregovaných rizikových údajov o miere ich vystavenia klimatickým a environmentálnym rizikám, na základe ktorých riadiaci orgán a príslušné podvýbory môžu prijímať riadne podložené rozhodnutia.

Usmernenia EBA⁶⁴ stanovujú spôsob, akým majú inštitúcie vytvoriť mechanizmy pravidelného a transparentného vykazovania, aby riadiaci orgán, jeho výbor pre riziká (ak bol zriadený) a všetky relevantné útvary inštitúcie mali k dispozícii včasné, presné, prehľadné, jasné a zmysluplné výkazy a mohli si vymieňať relevantné informácie o identifikácii, meraní, hodnotení, monitorovaní a riadení rizík. V súlade s tým ECB od inštitúcií očakáva začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do ich rámcov vykazovania údajov s cieľom zabezpečiť podklady rozhodovania na úrovni manažmentu. ECB uznáva, že vzhľadom na naďalej prebiehajúci vývoj parametrov a nástrojov môžu byť údaje inštitúcií v niektorých prípadoch nekompletné. Napriek tomu očakáva, že proces vykazovania klimatických a environmentálnych rizík sa bude v priebehu času zdokonaľovať. V počiatočnej fáze, keď sa vykazovanie presných a kompletných informácií považuje za nerealizovateľné alebo predčasné, ECB od inštitúcií očakáva, že posúdia vlastnú potrebu údajov na podporu procesu stanovenia obchodnej stratégie a riadenia rizík a zostavia plán na doplnenie chýbajúcich údajov a odstránenie prípadných nedostatkov.

Očakávanie 6.1

Od inštitúcií sa očakáva vypracovanie celistvého prístupu k riadeniu údajov o klimatických a environmentálnych rizikách. V súlade s usmerneniami EBA by mali byť zavedené mechanizmy pravidelného a transparentného vykazovania v záujme včasného, presného, prehľadného, zrozumiteľného a zmysluplného vykazovania, ktoré umožní výmenu relevantných informácií o identifikácii, meraní, hodnotení, monitorovaní a riadení rizík.⁶⁵ Od inštitúcií sa očakáva objasnenie, evidencia a začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do rámcov vykazovania údajov, aby mohli svoju expozíciu voči týmto rizikám účinne monitorovať, riadiť a zmiernovať. Týka sa to predovšetkým riadenia vykazovania údajov o rizikách, infraštruktúry informačných technológií (IT), kapacít v oblasti agregácie údajov o rizikách a vykazovacích postupov. Inštitúcie majú zabezpečiť, aby bol rámec vykazovania údajov o klimatických a environmentálnych rizikách v súlade s klimatickými a environmentálnymi parametrami stanovenými v existujúcom vyhlásení RAS a procesoch riadenia rizík. Zároveň sa očakáva, že rámec vykazovania bude v relevantných prípadoch podporovať ukazovatele KPI používané na hodnotenie výkonnosti inštitúcie, pokiaľ ide o klimatické a environmentálne riziká a zverejňovanie informácií.

Očakávanie 6.2

Vzhľadom na špecifické znaky klimatických a environmentálnych rizík sa od inštitúcií očakáva, že zväžia prispôbenie svojich IT systémov na

⁶⁴ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11).

⁶⁵ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11), odsek 145.

systematické zhromažďovanie a agregáciu údajov nevyhnutných na posúdenie miery ich vystavenia týmto rizikám. ECB síce od inštitúcií očakáva začlenenie dátovej taxonómie týchto rizík, no zároveň uznáva, že vzhľadom na súčasný nedostatok spoločných definícií, taxonómií a potrebných údajov to nemusí byť možné. V takom prípade majú inštitúcie na zabezpečenie adekvátneho vykazovania klimatických a environmentálnych rizík riadiacemu orgánu zvážiť zavedenie vykazovacích procesov a postupov vychádzajúcich z interných alebo externých kvalitatívnych rizikových parametrov. Od riadiaceho orgánu sa v tejto súvislosti očakáva, že si bude vedomý obmedzeného záberu vykazovaných informácií, ako aj právnych a technických prekážok. Riadiaci orgán má na základe týchto informácií preberať, posudzovať a prijímať rozhodnutia o riadení účinkov klimatických a environmentálnych rizík.

Očakávanie 6.3

Správy inštitúcií o rizikách majú informovať o dosahu klimatických a environmentálnych rizík na ich obchodný model, stratégiu a rizikový profil.⁶⁶

Vo svojich správach o rizikách by sa mali inštitúcie snažiť zaznamenať všetky významné klimatické a environmentálne riziká v rámci celého právneho subjektu a/alebo obchodných línií. Očakáva sa, že hĺbka a rozsah týchto správ budú zodpovedať veľkosti a zložitosti operácií a rizikového profilu inštitúcie.

Očakávanie 6.4

Od inštitúcie sa očakáva, že bude schopná včas tvoriť agregované a aktuálne údaje o klimatických a environmentálnych rizikách. Toto očakávanie je v súlade s usmerneniami EBA, ktoré od inštitúcií vyžadujú účinné a spoľahlivé informačné a komunikačné systémy, ktoré v plnej miere podporujú kapacity na agregáciu údajov počas bežnej prevádzky i za sťažených podmienok.⁶⁷ Aspekt včasnosti je pri týchto rizikách podstatný, napríklad vzhľadom na účinky náhleho prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo alebo dosah fyzikálneho javu na prevádzku inštitúcie. Riadiaci orgán by preto mal zabezpečiť, aby bol neustále informovaný o relevantnom vývoji na národnej, medzinárodnej, politickej a regulačnej úrovni s potenciálnym dosahom na jeho očakávania v súvislosti s vykazovaním. Od inštitúcie sa vyžaduje adaptabilita v tvorbe agregovaných údajov o klimatických a environmentálnych rizikách s cieľom vyhovieť rôznym pravidelným alebo mimoriadnym žiadosťiam o informácie vrátane žiadostí v období napätia alebo počas krízy, žiadostí súvisiacich s meniacimi sa internými potrebami a žiadostí o informácie na účely dohľadu, keďže dopyt po informáciách o klimatických a environmentálnych rizikách rastie.

⁶⁶ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 2, odseky 29 a 30.

⁶⁷ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11) a revidované usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu (EBA/GL/2018/03), časť 5.8.

6 Očakávaná dohľadu v súvislosti s riadením rizík

V nadväznosti na predchádzajúcu kapitolu táto časť uvádza podrobné pokyny na začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do riadenia kreditného, prevádzkového, trhového a likviditného rizika a do procesu ICAAP vrátane kvantifikácie rizík prostredníctvom analýzy scenárov a záťažového testovania.

6.1 Rámec riadenia rizík

Očakávanie 7

Od inštitúcií sa očakáva začlenenie klimatických a environmentálnych rizík ako faktorov uplatňovaných rizikových kategórií do existujúcich rámcov riadenia rizík v záujme ich riadenia a monitorovania počas dostatočne dlhého časového horizontu, a pravidelná revízia ich postupov. Inštitúcie majú tieto riziká identifikovať a kvantifikovať v rámci ich celkového procesu zabezpečovania kapitálovej primeranosti.

Ako súčasť ich celkového rámca internej kontroly by mali inštitúcie uplatňovať celopodnikový rámec riadenia rizík, ktorý zahŕňa všetky obchodné línie a interné útvary vrátane útvarov internej kontroly.^{68 69} Podľa článku 73 smernice CRD majú mať inštitúcie zavedené riadne, účinné a úplné stratégie a postupy na priebežné hodnotenie a udržiavanie výšky, druhov a rozmiestnenia interného kapitálu, ktorý považujú za primeraný na krytie povahy a úrovne rizík, ktorým sú alebo by mohli byť vystavené.

Očakávanie 7.1

Od inštitúcií sa očakáva, že si budú udržiavať celostný a riadne zdokumentovaný prehľad o dosahu klimatických a environmentálnych rizík na existujúce rizikové kategórie. Rámec riadenia rizík by mal zahŕňať súvahové riziká a podsúvahové riziká, s primeraným zohľadnením finančných i nefinančných rizík⁷⁰. To sa týka tak rizík, ktorým je inštitúcia vystavená v súčasnosti, ako aj rizík, ktorým môže byť potenciálne vystavená v budúcnosti. Inštitúcie sú zodpovedné za zavedenie pravidelného procesu identifikácie všetkých významných rizík a ich začlenenie do komplexného interného inventára rizík. Ako sa uvádza v častiach 3.1 a 3.2 týchto všeobecných zásad, klimatické a environmentálne riziká sa považujú za faktory existujúcich rizikových kategórií. Na organizačné alebo analytické účely sa môžu inštitúcie rozhodnúť pristupovať ku klimatickým a environmentálnym rizikám ako k samostatnému druhu rizika. Očakáva sa však od nich komplexná analýza spôsobov, akými tieto riziká ovplyvňujú rôzne rizikové oblasti vrátane kreditného,

⁶⁸ Usmernenia EBA o vnútornom riadení a riadení rizík (EBA/GL/11/2017), odseky 136 a 137.

⁶⁹ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 2, písm. ii), odseky 32 a 34.

⁷⁰ Usmernenia EBA o vnútornom riadení a riadení rizík (EBA/GL/11/2017), odsek 136.

prevádzkového, trhového a likviditného rizika. Riadiaci orgán má rozhodnúť, ktoré druhy rizík sú významné. Ak klimatické a environmentálne riziká podľa inštitúcie k významným rizikám významnou mierou neprispievajú, riadiaci orgán má zabezpečiť, že ich zaradenie medzi nevýznamné riziká je opodstatnené. Očakáva sa, že táto analýza bude prispôsobená obchodnému modelu a rizikovému profilu inštitúcie. Od inštitúcií sa tiež očakáva evidencia identifikovaných klimatických a environmentálnych rizík, predovšetkým kanálov ich prenosu a ich dosahu na rizikový profil.

Box 6

Príklady z praxe: Mapovanie finančného dosahu klimatických rizík

Niektoré inštitúcie spustili interný proces mapovania potenciálneho finančného dosahu klimatických rizík. Jedna z bánk premietla hlavné kanály prenosu do existujúcich rizikových kategórií a vypracovala prehľad odhadovaného dosahu na jej rizikový profil, ako aj odhadovaný časový rámec.

Tabuľka A

Štylizovaný príklad mapovania finančného dosahu klimatických rizík

Klimatické rizikové faktory	Potenciálny finančný dosah	Časový rámec	Dosah na rizikový profil	Dosah na stratégiu
Politické a právne aspekty	Zníženie hodnoty aktív uhlíkovo náročných spoločností v investičnom portfóliu	1 – 3 roky	**	****
Technológie	Korporátni klienti v automobilovom priemysle nesúci dôsledky nahradzovania existujúcich produktov a služieb	3 – 5 rokov	*	***
Postoj trhu	Posun preferencií spotrebiteľov a investorov smerom k viac udržateľným produktom	1 – 3 roky	****	*
Akútne fyzické riziko	Škody na majetku a aktívach vo vysokorizikových oblastiach	1 – 3 roky	*	**
Chronické fyzické riziko	Zvýšené náklady klientov na odstraňovanie škôd alebo strát spôsobených klimatickými incidentmi s dosahom na ich platobnú schopnosť	1 – 3 roky	*	**

Zdroj: ECB.

Očakávanie 7.2

Od inštitúcií sa očakáva adekvátna kvantifikácia klimatických a environmentálnych rizík, ktorým sú vystavené.

Ako sa uvádza aj vo všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa procesu ICAAP, riziká by nemali byť z hodnotenia vylučované z dôvodu náročnosti ich kvantifikácie alebo nedostupnosti príslušných údajov.⁷¹ Napriek stále prebiehajúcemu vývoju príslušných kvantifikačných metodík, ako aj so zreteľom na aktuálnu činnosť a pripravované publikácie medzinárodných sietí a tvorcov noriem, sa od inštitúcií očakáva aktívna snaha o vývoj a uplatňovanie adekvátnych nástrojov a metodík.

Očakávanie 7.3

Od inštitúcií sa očakáva, že budú uplatňovať strategický prístup k riadeniu a/alebo zmierňovaniu klimatických a environmentálnych rizík v súlade s ich obchodnou stratégiou a rizikovými preferenciami, a že prijmú adekvátne pravidlá, postupy, rizikové limity a kontrolné mechanizmy.

V súlade s usmerneniami EBA by mal rámec riadenia rizík inštitúcie konkretizovať spôsob realizácie jej stratégie a v relevantných prípadoch stanovovať a udržiavať interné limity konzistentné s rizikovými preferenciami a primerané riadnej prevádzke, finančnej sile,

⁷¹ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), odsek 74.

kapitálovej základni a strategickým cieľom inštitúcie.⁷² Vzhľadom na to sa od inštitúcií očakáva, že zväžia potrebu úpravy svojich rizikových politík, napríklad stanovením limitov financovania určitých citlivých hospodárskych (pod-)sektorov, štátov, podnikov alebo realitných expozícií, či dokonca vylúčením niektorých konkrétnych (pod-)sektorov alebo dlžníkov z poskytovania úverov; úpravou úverových podmienok pre dlžníkov zahrnutých alebo nezahrnutých do bieleho/čierneho zoznamu alebo dlžníkov považovaných za najlepších v kategórii; nadviazaním konštruktívneho dialógu s významnými protistranami; prijatím dohody o opatreniach na postupné znižovanie klimatických alebo environmentálnych rizík, potenciálne aj so zámerom zlepšiť rating udržateľnosti a/alebo kreditného ratingu protistrany.

Box 7

Príklad z praxe: Kvantifikácia klimatických a environmentálnych vplyvov financovania v rámci procesu ICAAP

ECB zaznamenala prípad banky, ktorá v rámci svojho interného kapitálového plánu posudzuje environmentálny dosah svojho financovania a udeľuje environmentálny rating buď financovanému aktívu/projektu alebo – v prípade všeobecného financovania – dlžníkovi, či už korporátnemu klientovi alebo klientovi z verejného sektora. Rating sa určuje na základe posúdenia klimatického dosahu obchodnej transakcie a zohľadňuje prípadné významné environmentálne externality, napr. využívanie vodných zdrojov, znečistenie, odpad a biodiverzitu. Na základe tohto ratingu banka penalizuje aktíva s predpokladaným najvýraznejším environmentálnym dosahom, čo vedie k nárastu analytickej rizikovej váhy týchto expozícií. Banka uvádza, že v prípade facilit s negatívnym environmentálnym a klimatickým dosahom dochádza k nárastu analytických rizikovo vážených aktív o takmer štvrtinu. Tento dosah sa v konečnom dôsledku odráža v očakávanej miere návratnosti aktív a potenciálne motivuje investovať, resp. znižovať investície do konkrétnych sektorov.

Očakávanie 7.4

Od inštitúcií sa očakáva, že v súvislosti s klimatickými a environmentálnymi rizikami uskutočnia primeranú hĺbkovú kontrolu, a to tak pri nadviazaní vzťahu s klientom, ako aj priebežne. Súčasťou kontroly by mal byť zber a verifikácia informácií a údajov potrebných na posúdenie vystavenosti dlžníkov klimatickým a environmentálnym rizikám, predovšetkým pred uzavretím úverovej dohody alebo výrazným zvýšením objemu úveru, v súlade s rizikovými politikami a postupmi inštitúcie. Od inštitúcií sa očakáva, že budú mať prehľad o dosahu klienta na klimatické a environmentálne aspekty a o jeho vystavenosti týmto aspektom, ako aj o svojom prístupe k riadeniu tohto dosahu a rizík. Okrem toho je pravdepodobné, že náležitá hĺbková kontrola environmentálnych aspektov, nasledovaná adekvátnymi opatreniami, zníži riziko straty dobrého mena a riziko zodpovednosti. Očakáva sa, že rozsah a hĺbka tejto kontroly bude zodpovedať sektoru a zemepisnej polohe klienta. Inštitúcie môžu v prípade potreby zväziť využitie externého poradenstva. Inštitúciám sa odporúča postupovať napr. podľa usmernení OECD pre nadnárodné podniky⁷³.

⁷² Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/11/2017), odseky 135, 137 a 138.

⁷³ Ďalšie informácie: [OECD Guidelines for Multinational Enterprises](#), OECD, 2019; *Due Diligence for Responsible Corporate Lending and Securities Underwriting – Key considerations for banks implementing the OECD Guidelines for Multinational Enterprises*, OECD, 2019.

Zistenia hĺbkových kontrol sa majú zohľadniť pri rozhodovaní o nadviazaní/pokračovaní vzťahu s klientom a jeho podobe.

Očakávanie 7.5

Od inštitúcií sa očakáva, že budú posudzovať dosah klimatických a environmentálnych rizík na kapitálovú primeranosť z ekonomického a normatívneho hľadiska. V súlade so všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa procesu ICAAP sa od inštitúcií očakáva, že vo svojom výhľadovom hodnotení kapitálovej primeranosti budú brať do úvahy všetky riziká a prípadné koncentrácie v rámci jednotlivých typov rizík či medzi nimi, ktoré môžu prameniť z relevantných zmien v jej prevádzkovom prostredí.⁷⁴ V tomto smere ECB od inštitúcií očakáva začlenenie klimatickej zmeny, a predovšetkým energetickej transformácie, do hodnotenia z pohľadu ekonomickej hodnoty. Inštitúcie majú zohľadňovať dosah klimatických a environmentálnych rizík pri určovaní kapitálovej primeranosti spôsobom, ktorý im umožňuje udržateľnú realizáciu svojho obchodného modelu udržiavaním ekonomickej a normatívnej kapitálovej primeranosti. Ako sa uvádza vo všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa procesu ICAAP, od inštitúcií sa očakáva uplatňovanie normatívneho hľadiska a ekonomického hľadiska, ktoré sú navzájom informačne previazané. V prípade predpokladaného dosahu klimatických a environmentálnych rizík z ekonomického hľadiska sa od inštitúcií očakáva, že v rámci normatívneho hľadiska zvažia potenciálny následný dosah na regulačné kapitálové koeficienty na základe analýzy základných a nepriaznivých scenárov vývoja. Inštitúcie majú zároveň tieto zistenia zohľadňovať vo svojich rizikových preferenciách a obchodnej stratégii.

Očakávanie 7.6

Od inštitúcií sa očakáva, že budú v rámci pravidelných revízií vyhodnocovať primeranosť svojich nástrojov na identifikáciu, meranie a zmierňovanie klimatických a environmentálnych rizík. Inštitúcie by mali uskutočňovať pravidelné revízie, napríklad v rámci procesu ICAAP.⁷⁵ Ich účelom je overiť, či interné procesy a metodiky produkujú spoľahlivé zistenia a či sú vzhľadom na aktuálnu situáciu a budúci vývoj naďalej primerané.⁷⁶ Vzhľadom na rýchly vývoj dostupnosti údajov a metodík identifikácie a merania klimatických a environmentálnych rizík sa od inštitúcií očakáva, že budú pravidelne posudzovať primeranosť a kvalitu dátových zdrojov a uplatňovaných postupov.

⁷⁴ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), odsek 60.

⁷⁵ Smernica CRD IV, článok 73.

⁷⁶ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 1 iii), odsek 18.

6.2 Riadenie kreditného rizika

Očakávanie 8

V rámci riadenia kreditného rizika sa od inštitúcií očakáva, že budú klimatické a environmentálne riziká zohľadňovať vo všetkých fázach procesu poskytovania úverov a že tieto riziká budú monitorovať vo svojich portfóliách.

V súlade s článkom 79 smernice CRD musia príslušné orgány okrem iného zabezpečiť, aby sa poskytovanie úverov zakladalo na vhodných a dobre definovaných kritériách a bol stanovený jasný postup schvaľovania, zmeny, obnovovania a refinancovania úverov. V tejto súvislosti sa od inštitúcií očakáva prijatie celostného prístupu a zohľadňovanie rizík spojených s klimatickými a environmentálnymi faktormi v ich politikách a postupoch riadenia kreditného rizika, v súlade s usmerneniami EBA Guidelines on loan origination and monitoring.^{77 78}

Očakávanie 8.1

Od inštitúcií sa očakáva začlenenie klimatických a environmentálnych rizík do všetkých relevantných fáz procesu poskytovania a spracovania úverov.

Inštitúcie by si mali predovšetkým utvoriť mienku o vplyve klimatických a environmentálnych rizík na riziko zlyhania dlžníka a mali by identifikovať a vyhodnotiť klimatické a environmentálne faktory významné z hľadiska rizika zlyhania úverovej expozície. V rámci tejto analýzy môžu inštitúcie prihliadať na kvalitu riadenia klimatických a environmentálnych rizík na strane klienta. Od inštitúcií sa očakáva, že budú primerane zohľadňovať zmeny rizikového profilu sektorov alebo zemepisných oblastí vyplývajúce z klimatických a environmentálnych rizík.

Box 8

Príklady z praxe: Tieňové odhady pravdepodobnosti zlyhania so zreteľom na klimatické faktory

Podľa pozorovaní ECB inštitúcie v rámci procesu poskytovania úverov často zohľadňujú kvalitatívny dosah klimatických a environmentálnych rizík. Niektoré inštitúcie pritom zvažujú vývoj postupov na začlenenie týchto rizík do svojich modelov, alebo tieto postupy v súčasnosti vyvíjajú. Jedna z bánk pracuje na vývoji tieňových odhadov pravdepodobnosti zlyhania (probability of default – PD) so zohľadnením klimatických faktorov, ktoré sa majú vykazovať súbežne s bežnými hodnotami PD. Tieto tieňové odhady PD majú vychádzať z podrobnej analýzy fyzických rizík a rizík prechodu v prípade rizikovejších protistrán identifikovaných v procese screeningu. V prípade významného rozdielu medzi týmito dvoma hodnotami PD je potrebné zvážiť potrebu zmierňujúcich opatrení. Druhá banka pracuje na vývoji systému známkovania rizík udržateľnosti na základe kvalitatívnych aspektov. Vstupom známok budú v rámci modelu priradené fixné váhy.

Ďalšia banka zahŕňa environmentálne premenné do svojich interných modelov hodnotenia kreditného ratingu. Hodnotenie environmentálnych aspektov bolo zavedené v prípade sektorov, v ktorých sa takéto hodnotenie považovalo za relevantné z hľadiska analýzy diferenciálov kreditnej kvality. Potenciálny environmentálny dosah príslušných činností ovplyvňuje kreditnú kvalitu. Modely

⁷⁷ EBA draft Guidelines on loan origination and monitoring (EBA/CP/2019/04), odsek 51.

⁷⁸ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 2 ii) a iii).

hodnotenia kreditného ratingu boli zavedené v prípade expozícií v segmente veľkých korporátnych klientov, korporátnych klientov a projektového financovania.

Očakávanie 8.2

V záujme identifikácie a (minimálne kvalitatívneho) vyhodnotenia klimatických a environmentálnych rizík sa od inštitúcií očakáva prispôsobenie postupov klasifikácie rizík. Inštitúcie by mali v prípade svojich protistrán definovať primerané všeobecné rizikové ukazovatele alebo ratingy, ktoré zohľadňujú klimatické a environmentálne riziká. V rámci postupov klasifikácie rizík sa od inštitúcií očakáva, že určia dlžníkov, ktorí môžu byť priamo či nepriamo vystavení zvýšeným klimatickým a environmentálnym rizikám. Významné expozície voči týmto rizikám by mali byť zvýraznené a v relevantných prípadoch zohľadnené v rozličných scenároch vývoja⁷⁹ v záujme vyhodnotenia a včasného zavedenia prípadných adekvátnych opatrení na zmiernenie rizík vrátane ocenenia. Inštitúcie by mali zväziť napríklad využitie „teplotných máp“, ktoré zvýrazňujú riziká udržateľnosti na základe významu jednotlivých ekonomických (pod-)sektorov pre daného klienta.

Očakávanie 8.3

Od inštitúcií sa očakáva zohľadnenie klimatických a environmentálnych rizík pri oceňovaní kolaterálu. Klimatické a environmentálne riziká môžu mať vplyv na hodnotu kolaterálu. Od inštitúcií sa v tejto súvislosti očakáva, že budú venovať osobitnú pozornosť fyzickému umiestneniu a energetickej efektívnosti komerčných a rezidenčných nehnuteľností. Tieto aspekty by mali začleniť do procesu určovania ceny kolaterálu i do pravidelných revízií.

Očakávanie 8.4

Od inštitúcií sa očakáva, že budú monitorovať a riadiť kreditné riziká vo svojich portfóliách, napríklad prostredníctvom sektorovej analýzy alebo analýzy geografickej koncentrácie, limitov expozícií, stratégií oddľžovania a analýz scenárov vývoja a/alebo záťažového testovania.⁸⁰ Od inštitúcií sa očakáva, že budú monitorovať náchylnosť geografickej a sektorovej koncentrácie na klimatické a environmentálne riziká. Inštitúcie zároveň môžu merať koncentrácie aktív so špecifickými charakteristikami, na ktoré budú pravdepodobne zamerané politiky prechodu. Ide napríklad o distribúciu známkov energetickej efektívnosti v rámci portfólií rezidenčných a komerčných nehnuteľností vzhľadom na potenciálne prijatie príslušnej legislatívy. Inštitúciám sa odporúča zabezpečiť monitorovacie kapacity v spojení s parametrami a limitmi stanovenými na účely rizikových preferencií a rámca riadenia údajov.

Očakávanie 8.5

Očakáva sa, že rámce oceňovania úverov inštitúcií budú odrážať ich rizikové preferencie a obchodnú stratégiu so zreteľom na klimatické a environmentálne faktory.⁸¹ V súlade s článkom 76 ods. 3 smernice CRD IV má výbor pre riziká inštitúcie preskúmať, či ceny aktív ponúkaných klientom plne zohľadňujú podnikateľský model a stratégiu riadenia rizík. Oceňovanie úverov je pre inštitúcie dôležitým riadiacim mechanizmom, ktorý určuje úroveň a pôvod ich budúcich príjmov.

⁷⁹ Medzi možné scenáre patrí napríklad posúdenie aktuálnych a projektovaných emisií skleníkových plynov, trhového prostredia, dohľadových požiadaviek na dotknuté podniky, pravdepodobných dosahov na ziskovosť a platobnú schopnosť dlžníkov atď.

⁸⁰ EBA draft Guidelines on loan origination and monitoring (EBA/CP/2019/04), odsek 245.

⁸¹ EBA draft Guidelines on loan origination and monitoring (EBA/CP/2019/04), odseky 200 a 201.

Inštitúcie sa napríklad v rámci svojej obchodnej stratégie a rizikových preferencií môžu rozhodnúť znížiť alebo obmedziť expozície voči sektorom, ktoré škodia životnému prostrediu alebo klíme, alebo upustiť od úverov zabezpečených energeticky neefektívnymi nehnuteľnosťami. Rámec oceňovania by mal následne podporovať zvolené rizikové hladisko a stratégiu, napríklad rozlišovaním cien úverov v prípade expozícií podľa ich energetickej efektívnosti alebo účtovaním poplatku konkrétnym sektorom alebo klientom. Inštitúcie tiež môžu zväžiť možnosť motivácie klientov (v súlade s obchodnou stratégiou a rizikovými preferenciami), aby primerane zohľadňovali klimatické a environmentálne riziká a zvýšili tak svoju úverovú bonitu a odolnosť voči týmto rizikám. Môže ísť napríklad o zníženie úroku pri environmentálne udržateľnom úvere alebo naviazanie úroku na dosiahnutie konkrétneho cieľa udržateľnosti zo strany klienta.

Box 9

Príklad z praxe: Cenová diferenciácia v prípade hypotekárnych úverov

ECB zaznamenala prípad inštitúcie, ktorá stanovuje klientske ceny retailových hypotekárnych úverov podľa energetickej známky zakladanej nehnuteľnosti. Hypotéky s lepšou známkou získavajú nižšiu klientsku sadzbu než hypotéky s nižšou energetickou efektívnosťou. Inštitúcia pritom pri hypotekárnych úveroch podľa prognóz dosiahne svoj celkový cieľ ziskovosti. Táto cenová diferenciácia je v súlade s jej stratégiou podpory udržateľného financovania. Portfólio s lepšími známkami energetickej efektívnosti zároveň bude pravdepodobne menej vystavené riziku prechodu. Dochádza tak k vylepšeniu distribúcie energetických známok v rámci hypotekárneho portfólia.

Očakávanie 8.6

Od inštitúcií sa očakáva, že pri oceňovaní úverov budú prihliadať na rozličné náklady vyplývajúce z klimatických a environmentálnych rizík. V zmysle usmernení EBA Guidelines on loan origination and monitoring⁸² by inštitúcie mali zaviesť rámec oceňovania spojený s charakteristikami úveru, so zreteľom na všetky relevantné náklady. Dosah klimatických a environmentálnych rizík sa môže prejavíť prostredníctvom rôznych nákladových faktorov, napríklad v súvislosti s kapitálom, financovaním alebo kreditným rizikom. Environmentálne udržateľné aktíva môžu byť napríklad financované prostredníctvom špecifických nástrojov, ako sú ekologické (kryté) dlhopisy, a tak podliehať odlišným nákladom financovania. V prípade oblastí vystavených rastúcim fyzickým klimatickým rizikám, napr. povodniam alebo obdobiam sucha, môže dochádzať k nárastu úverových strát. Inštitúcie by mali tento vývoj zväžiť a zohľadňovať ho v oceňovaní úverov, napríklad prostredníctvom vyššieho poplatku za úver alebo diferenciácie nákladov financovania v prípade aktív, ktoré sú obzvlášť vystavené fyzickému riziku a riziku prechodu.

⁸² EBA draft Guidelines on loan origination and monitoring (EBA/CP/2019/04), odseky 186, 187 a 190.

6.3 Riadenie operačného rizika

Očakávanie 9

Od inštitúcií sa očakáva zváženie potenciálneho negatívneho vplyvu klimatických udalostí na ich nepretržitú činnosť ako aj rozsahu potenciálneho nárastu rizika straty dobrého mena a/alebo rizika zodpovednosti vzhľadom na povahu ich činností.

V zmysle článku 85 smernice CRD a usmernení EBA⁸³ inštitúcie majú zaviesť politiky a postupy na hodnotenie a riadenie ich expozície voči operačnému riziku. Operačné riziko by mali vyhodnocovať v rámci všetkých obchodných línií a operácií, a mali by zisťovať možnosti jeho naplnenia.⁸⁴ Od inštitúcií sa zároveň očakáva prijatie všetkých potrebných opatrení na zachovanie nepretržitej prevádzky a zabezpečenie včasného obnovenia prevádzky po mimoriadnych incidentoch tak z hľadiska politík, ako aj fungovania fyzických aktív vrátane IT systémov.

Očakávanie 9.1

Od inštitúcií sa očakáva posúdenie dosahu fyzických rizík na ich prevádzku vo všeobecnosti vrátane schopnosti rýchleho obnovenia kapacít v záujme nepretržitého poskytovania služieb. Zemepisná lokalita, v ktorej inštitúcia pôsobí, ju môže vystavovať vyšším fyzickým rizikám. Od inštitúcií sa očakáva posúdenie významnosti operačného rizika vyplývajúceho z fyzického rizika. Týka sa to predovšetkým externe zabezpečených služieb a IT činností, najmä ak sa poskytovatelia služieb nachádzajú v oblastiach vystavených extrémnym poveternostným javom alebo iným environmentálnym rizikám.

Inštitúcie by mali posúdiť, či tieto faktory môžu ovplyvniť ich schopnosť spracovávať transakcie a poskytovať služby, prípadne viesť k právnej zodpovednosti za škody spôsobené tretím stranám, napr. klientom a iným zainteresovaným stranám. Pri posudzovaní kritických alebo významných funkcií sa predovšetkým od inštitúcie očakáva, že zohľadní dosah klimatickej zmeny na poskytovanie týchto služieb.⁸⁵ Ak je výsledok tohto posúdenia významný pre niektorú z obchodných línií alebo operácií inštitúcie, mala by ho zohľadniť vo svojom pláne na zabezpečenie nepretržitej prevádzky.

Očakávanie 9.2

Od inštitúcií sa očakáva, že posúdia mieru, do akej povaha ich činností zvyšuje riziko poškodenia dobrého mena alebo riziko zodpovednosti v budúcnosti. Na základe usmernení EBA by mali byť všetky relevantné riziká začlenené do rámca riadenia rizík inštitúcie, s primeraným zohľadnením finančných i nefinančných rizík vrátane rizika straty dobrého mena.⁸⁶ Riziká straty dobrého mena môžu vzniknúť rýchlo a v krátkom čase zasiahnuť podniky. Inštitúcie spojené s kontroverziami v sociálnej a environmentálnej oblasti, alebo všeobecnejšie inštitúcie, o ktorých sa

⁸³ Revidované usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu (EBA/GL/2018/03), odsek 255.

⁸⁴ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 4 a odsek 60.

⁸⁵ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2019/02), časť 4, odsek 31.

⁸⁶ Usmernenia EBA o vnútornom riadení a riadení rizík (EBA/GL/11/2017), odsek 136.

usudzuje, že vo svojich obchodných aktivitách v dostatočnej miere neprihliadajú na environmentálne aspekty, by mohli v dôsledku meniaceho sa postoja trhu ku klimatickým a environmentálnym rizikám čeliť rizikám straty dobrého mena. S cieľom predchádzať rizikám spojeným s kontroverznosťou produktov sa zároveň od inštitúcií očakáva, že zväžia posúdenie súladu svojich investičných produktov s medzinárodnými alebo európskymi osvedčenými postupmi, napr. normou EÚ pre zelené dlhopisy.⁸⁷

Box 10

Zohľadňovanie rizík straty dobrého mena v rámci procesu ICAAP

ECB zaznamenala prípad inštitúcie, ktorá vo svojom internom procese hodnotenia kapitálovej primeranosti prihliada na riziká straty dobrého mena vyplývajúce z environmentálnych a sociálnych faktorov a faktorov spojených s riadením (ESG). Inštitúcia je vystavená značnému riziku straty dobrého mena spojenému s environmentálnymi a sociálnymi faktormi, keďže jej obchodný model je zameraný na financovanie súkromných spoločností v rozvíjajúcich sa trhovách ekonomikách. Každý z jej klientov je preto kategorizovaný na základe stupňa potenciálne negatívnych dosahov ESG. V klasifikačnom systéme inštitúcie sú štyri rizikové kategórie: od kategórie s „výrazným“ dosahom až po kategóriu s „minimálnym alebo žiadnym“ dosahom ESG. Jednotlivým rizikovým kategóriám inštitúcia pridelila objem kapitálu zodpovedajúci počtu klientov v týchto kategóriách. V rámci každej rizikovej kategórie sú jednotlivým klientom priradené rôzne kapitálové požiadavky: v prípade klientov s vyššou rizikovou klasifikáciou inštitúcia stanovuje vyššie kapitálové požiadavky.

6.4 Riadenie trhového rizika

Očakávanie 10

Inštitúciám sa odporúča priebežne monitorovať vplyv klimatických a environmentálnych faktorov na ich aktuálne trhové riziko a budúce investície. Mali by tiež vypracovať scenáre záťažových testov so zohľadnením klimatických a environmentálnych rizík.

Podľa článku 83 smernice CRD musia príslušné orgány zabezpečiť zavedenie politík a postupov na identifikáciu, meranie a riadenie všetkých významných zdrojov a účinkov trhového rizika. V súvislosti s riadením trhového rizika sa od inštitúcií očakáva zváženie skutočnosti, že environmentálne a klimatické riziká môžu viesť k potenciálnym posunom v ponuke a dopyte po finančných nástrojoch (napr. cenných papieroch, derivátoch), produktoch a službách, a následne ovplyvniť ich hodnotu.⁸⁸ Inštitúcie, ktoré investujú do spoločností s obchodnými modelmi považovanými za

⁸⁷ Inštitúcie, ktoré zabezpečujú správu portfólií a/alebo poskytujú finančné poradenstvo, navyše budú musieť plniť požiadavky na zverejňovanie informácií stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2088 z 27. novembra 2019 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb, ktoré budú bližšie opísané v pripravovaných technických štandardoch.

⁸⁸ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), zásada 2 a 7.

environmentálne neudržateľné alebo spoločností situovaných v oblastiach vystavených fyzickým rizikám, môžu v dôsledku zmien politických opatrení, postoja trhu alebo technológií, či nepriaznivých poveternostných javov alebo postupných negatívnych zmien klimatických podmienok zaznamenať pokles hodnoty investícií.

Pri hodnotení vystavenosti trhovému riziku majú inštitúcie minimálne zohľadniť riziká vyplývajúce z dlhových nástrojov, kapitálových nástrojov a nástrojov súvisiacich s kapitálom zahrnutých v regulačnom obchodnom portfóliu, ako aj devízové pozície a pozície komoditného rizika obchodného i bankového portfólia.

V rámci hodnotenia by sa tiež mali zohľadňovať nasledujúce podkategórie trhového rizika vo vzťahu k riziku kreditného rozpätia bankového portfólia vyplývajúceho z pozícií oceňovaných reálnou hodnotou a obstarávacou cenou a riziku vyplývajúceho z kapitálových expozícií.

Predovšetkým pokiaľ ide o komponent rizika kreditného rozpätia pozícií bankového portfólia sa od inštitúcií očakáva, že posúdia význam kreditného rozpätia v rámci všetkých faktorov celkového trhového rizika. Táto požiadavka je okrem iného relevantná vzhľadom na možnosť prudkého poklesu hodnoty finančných nástrojov vydaných spoločnosťami zo sektorov, ktoré sú vnímané ako environmentálne neudržateľné a ktoré neuplatňujú komplexné postupy udržateľného riadenia. Inštitúcie by rovnako mali pravidelne monitorovať hodnotu kapitálových expozícií s cieľom preveriť, či nedošlo k jej zníženiu v dôsledku zmeny vnímania rizikovosti emitenta, predovšetkým v spojitosti s klimatickými a environmentálnymi rizikami.

Od inštitúcií špecializovaných na obchodovanie s komoditami sa očakáva, že budú venovať osobitnú pozornosť potenciálnym skrytým rizikám vrátane napríklad prudkých zmien ceny alebo hodnoty určitých komodít, ktoré sú v porovnaní s inými považované za environmentálne menej udržateľné.

Inštitúciám sa zároveň odporúča sledovať potenciálny vplyv rizík prechodu a fyzických rizík na vlády krajín, ktorým sú vystavené prostredníctvom držby štátnych dlhopisov.

Vzhľadom na špecifické znaky trhových aktivít by inštitúcie mohli vhodným spôsobom uplatniť interné záťažové testovanie s cieľom získať lepší prehľad o klimatických rizikách a posúdiť ich význam z hľadiska obchodného a bankového portfólia. Od inštitúcií sa očakáva uplatňovanie prísneho programu záťažového testovania. Interné záťažové testy majú byť okrem iných rizík zamerané aj na klimatické a environmentálne riziká.

6.5 Analýza scenárov vývoja a záťažové testovanie

Očakávanie 11

Od inštitúcií, ktoré sú vystavené významným klimatickým a environmentálnym rizikám, sa očakáva hodnotenie primeranosti ich záťažového testovania a začlenenie týchto rizík do základného a nepriaznivého scenára.

V rámci procesu ICAAP majú inštitúcie formou záťažových testov vykonávať ciele a podrobné hodnotenie svojich slabých miest.⁸⁹ Scenáre záťažových testov by mali zahŕňať všetky významné riziká, ktoré môžu viesť k vyčerpaniu interného kapitálu alebo ovplyvniť regulačné kapitálové koeficienty. Mali by sa uplatňovať v rámci programu záťažového testovania inštitúcie z ekonomického i normatívneho hľadiska. V prípade fyzického rizika by mali inštitúcie zväziť uplatnenie scenárov, ktoré sú v súlade s vedeckými prognózami klimatického vývoja, napr. scenárov IPCC alebo IEA. Všetky tieto aspekty by mali byť primerane zohľadnené v procese ICAAP inštitúcie.⁹⁰ Pri analýze scenárov vývoja a záťažovom testovaní so zreteľom na klimatické a environmentálne riziká by mali inštitúcie zohľadňovať minimálne nasledujúce aspekty:

- ako by inštitúciu ovplyvnilo fyzické riziko a riziko prechodu,
- ako by sa klimatické a environmentálne riziká vyvíjali v rôznych scenároch vývoja, s prihliadnutím na to, že tieto riziká nemusia byť v historických údajoch v plnej miere zohľadnené,
- ako by sa klimatické a environmentálne riziká v jednotlivých scenároch prejavili v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte.

Od inštitúcií sa očakáva, že stanovia predpoklady pre vlastný rizikový profil a jednotlivé špecifikácie, pričom na základe rôznych kombinácií predpokladov zväžia viacero scenárov. V rámci kapitálového plánovania by mala inštitúcia posúdiť vlastnú kapitálovú primeranosť na základe dôveryhodného základného scenára vývoja a nepriaznivých scenárov vývoja navrhnutých pre danú inštitúciu.

V nepriaznivých scenároch vývoja by mala inštitúcia predpokladať mimoriadne, ale zároveň realistické udalosti s primeranou mierou závažnosti ich vplyvu na jej regulačné kapitálové koeficienty.

Podľa všeobecných zásad ECB týkajúcich sa procesu ICAAP má byť normatívne hľadisko výhľadovo zamerané na obdobie ďalších minimálne troch rokov. Inštitúcie by mali v rámci strategického plánovania zohľadňovať aj prípadné významné zmeny za hranicou tohto minimálneho horizontu.⁹¹ V prípade klimatických a environmentálnych rizík, ktoré sa vo väčšine prípadov zrejme prejavia v strednodobom až dlhodobom

⁸⁹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení podľa smernice 2013/36/EÚ (EBA/GL/2017/11), odsek 140 a nasl., a usmernenia EBA k informáciám týkajúcim sa ICAAP a ILAAP zhromaždeným na účely SREP (EBA/GL/2016/10), kapitoly 5.4 a 6.5.

⁹⁰ Nariadenie CRR, článok 73.

⁹¹ Všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP), odsek 44 a poznámka pod čiarou 22.

horizonte, by mali inštitúcie zväžiť uplatnenie dlhšieho časového horizontu. Dlhšie časové horizonty by predovšetkým mali byť zohľadnené v rámci záťažového testovania z ekonomického hľadiska.

Podobne sa od inštitúcií očakáva, že budú prihliadať na význam klimatických dosahov na obchodné línie pri navrhovaní scenárov v prípade procesov plánovania ozdravenia. Ako sa uvádza v smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD)⁹², inštitúcie by mali na účely plnohodnotného plánu ozdravenia zväžiť široký okruh scenárov závažného makroekonomického a finančného napätia. Inštitúcie by mali otestovať možnosti ozdravenia v jednotlivých scenároch a preveriť tak ich účinnosť za daných okolností.

6.6 Riadenie likviditného rizika

Očakávanie 12

Od inštitúcií sa očakáva, že posúdia, či významné klimatické a environmentálne riziká môžu viesť k čistým záporným hotovostným tokom alebo vyčerpaniu likviditných rezerv, a že v takom prípade tieto faktory zohľadnia pri riadení likviditných rizík a kalibrácii likviditných rezerv.

Na základe článku 86 ods. 1 smernice CRD sa od inštitúcií vyžaduje uplatňovanie spoľahlivých stratégií, politík, postupov a systémov na identifikáciu, meranie, riadenie a monitorovanie rizika likvidity v primeranom súbore časových úsekov s cieľom zabezpečiť, aby „zachovávali primerané úrovne vankúšov likvidity“ (v tomto dokumente označovaných ako „likviditné rezervy“).

V záujme spoľahlivého riadenia likviditného rizika sa od inštitúcií očakáva, že budú prihliadať na priamy a nepriamy dosah klimatických a environmentálnych rizík na ich likviditnú pozíciu.^{93 94} Následne majú posúdiť, či by klimatické a environmentálne riziká mohli významným spôsobom ovplyvniť ich čisté záporné hotovostné toky alebo likviditné rezervy. V takom prípade by mali inštitúcie tieto faktory zohľadniť pri riadení likviditných rizík a kalibrácii likviditných rezerv. Toto hodnotenie by malo prebiehať výhľadovo, so zohľadnením bežných i sťažených podmienok, a malo by zahŕňať predovšetkým závažné, no realistické scenáre (resp. ich kombináciu), so zameraním na hlavné zraniteľné miesta. Inštitúcie by napríklad mohli zväžiť možnosť výskytu

⁹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností (BRRD), článok 5 ods. 6.

⁹³ V rámci priameho dosahu by napríklad v dôsledku závažného fyzikálneho javu mohlo dôjsť k rozsiahlemu výberu klientskych vkladov na účely financovania odstraňovania škôd. V takom prípade by bola úverová inštitúcia na pokrytie týchto záporných tokov nútená odpredať väčší objem aktív (bližšie informácie: Guidance Notice on Dealing with Sustainability Risks, BaFin, 2020, s. 18). V rámci nepriameho dosahu by napríklad banky, ktorých súvahy boli zasiahnuté kreditným a trhovým rizikom, mohli mať ťažkosti s refinancovaním, čo by mohlo viesť k napätiu na trhu s medzibankovými úvermi (bližšie informácie: The Green Swan, BIS, 2020, s. 28). V dôsledku makroekonomických šokov spôsobených fyzickým rizikom a rizikom prechodu navyše môže dôjsť k zvýšeniu likviditného rizika bánk, čo môže mať za následok napríklad zúženie okruhu cenných papierov, do ktorých je možné investovať.

⁹⁴ Ďalšie informácie: všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia likviditnej primeranosti (ILAAP), november 2018, predovšetkým zásada 4 bod iv).

kombinovanej situácie synkratického a trhového napätia súbežne s naplnením klimatických a environmentálnych rizík. Ďalej by inštitúcie mohli zväžiť, ako by ich likviditnú pozíciu mohla ovplyvniť klimatická alebo environmentálna riziková udalosť, ktorá má vplyv na hodnotu ich likviditných rezerv. Zároveň by mohli zohľadniť vplyv týchto rizík na regionálne likviditné pozície, napríklad v miestnych menách, ako aj potenciálne prevádzkové a iné prekážky v poskytovaní likvidity oblastiam, v ktorých došlo k naplneniu klimatických alebo environmentálnych rizík.

7 Očakávania dohľadu v súvislosti so zverejňovaním informácií

Prístup k informáciám je nevyhnutný v záujme zvyšovania transparentnosti v rámci finančných inštitúcií a podpory riadneho fungovania finančných trhov.⁹⁵ Európsky regulačný rámec preto v tejto súvislosti stanovuje požiadavky na zabezpečenie dostupnosti kľúčových informácií o kapitáli, rizikách a rizikových expozíciách inštitúcií a zaistenie primeranej informovanosti účastníkov trhu. Vďaka dostupnosti informácií o klimatických rizikách môžu účastníci trhu dôkladnejšie vyhodnocovať fyzické riziko a riziko prechodu, čo zasa inštitúciám a investorom umožňuje získať lepší prehľad o finančných dôsledkoch klimatickej zmeny.

Zároveň je potrebné poznamenať, že inštitúcie EÚ dosiahli politickú dohodu o vytvorení systému klasifikácie (tzv. taxonómie) udržateľných investícií platného v celej EÚ. Od inštitúcií, na ktoré sa vzťahuje smernica o zverejňovaní nefinančných informácií (Non-Financial Reporting Directive – NFRD), sa bude v budúcnosti vyžadovať viac informácií o tom, do akej miery je ich činnosti možné považovať za environmentálne udržateľné.⁹⁶ Zároveň je potrebné poznamenať, že v rámci stratégie posilnenia základov udržateľného investovania má Európska komisia v úmysle uskutočniť revíziu smernice NFRD.^{97 98}

Politika a postupy zverejňovania informácií

Očakávanie 13

Na účely regulačného zverejňovania informácií sa od inštitúcií ako minimum očakáva zverejňovanie zmysluplných informácií a kľúčových ukazovateľov týkajúcich sa klimatických a environmentálnych rizík, ktoré považujú za významné, v súlade s usmerneniami Európskej komisie k zverejňovaniu nefinančných informácií: doplnkom týkajúcim sa podávania správ súvisiacich s klímou.

Očakávanie 13.1

Od inštitúcií sa očakáva, že vo svojej politike zverejňovania informácií stanovia hlavné aspekty, na základe ktorých posudzujú významnosť klimatických a environmentálnych rizík, ako aj frekvenciu a prostriedky zverejňovania informácií. Podľa článku 431 a nasl. nariadenia CRR sú inštitúcie povinné zverejňovať konkrétne informácie, ktoré sú podstatné, no nie sú interné ani dôverné.

⁹⁵ Usmernenia EBA týkajúce sa podstatnosti, internosti a dôvernosti informácií a častosti zverejňovania informácií podľa článku 432 ods. 1 a 2 a článku 433 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, hlava III.

⁹⁶ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (14970/19).

⁹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami.

⁹⁸ Podľa článku 449a nariadenia CRR2 budú od júna 2022 veľké inštitúcie, ktoré emitovali cenné papiere kótované na burze, povinné zverejňovať aj informácie o rizikách ESG.

Článok 432 nariadenia CRR stanovuje, že informácia sa považuje za podstatnú, ak by jej vynechanie alebo nesprávne uvedenie mohlo zmeniť alebo ovplyvniť prijímanie ekonomických rozhodnutí.⁹⁹ Inštitúcie preto majú zaviesť „postupy hodnotenia primeranosti zverejňovaných informácií vrátane ich overovania a častosti zverejňovania.“¹⁰⁰ Očakáva sa, že táto politika zverejňovania informácií bude stanovovať spôsob posudzovania významnosti klimatických rizík.¹⁰¹ Usmernenia EBA na tento účel stanovujú, že pri hodnotení podstatnosti určitých informácií by inštitúcie mali venovať osobitnú pozornosť nielen ich obchodnému modelu, dlhodobej stratégii a celkovému rizikovému profilu, ale aj vplyvu hospodárskeho a politického prostredia, predpokladanej dôležitosti informácií pre používateľov a súvislosti informácií s nedávnym vývojom týkajúcim sa rizík a potrieb zverejňovania informácií.¹⁰²

Podľa usmernení EBA sa na podstatnosť nevzťahujú žiadne spoločné prahové hodnoty.¹⁰³ Preto sa očakáva, že hodnotenie podstatnosti (významnosti) klimatických a environmentálnych rizík bude zohľadňovať kvalitatívne i kvantitatívne informácie a bude náležitým spôsobom prihliadať na riziko straty dobrého mena a riziko zodpovednosti spojené s dosahom inštitúcie na klímu a životné prostredie. Inštitúciám zároveň pripomíname odporúčanie Komisie, aby klimatické riziká predčasne nepovažovali za nevýznamné z dôvodu ich dlhohodobejšej povahy.¹⁰⁴ Inštitúciám pripomíname, že zverejňovanie informácií o významných rizikách musí byť v súlade s článkami 433, 434 a 434a nariadenia CRR.

Očakávanie 13.2

Od inštitúcií, ktoré klimatické riziká považujú za nevýznamné, sa očakáva zdokumentovanie tohto úsudku spolu s dostupnými kvalitatívnymi a kvantitatívnymi informáciami, o ktoré sa tento úsudok opiera. Podľa článku 432 ods. 1 nariadenia CRR sa informácia považuje za podstatnú, ak by jej vynechanie alebo nesprávne uvedenie mohlo zmeniť alebo ovplyvniť hodnotenie alebo rozhodnutie používateľa, ktorý na nej zakladá svoje hospodárske rozhodnutia. Usmernenia EBA zároveň stanovujú, že ak sa inštitúcia rozhodne nezverejniť informácie alebo súbor požiadaviek z dôvodu nepodstatnosti, má túto skutočnosť jasne uviesť.¹⁰⁵

Očakávanie 13.3

Od inštitúcií, ktoré v rámci významných informácií zverejňujú údaje, parametre a cieľové hodnoty, sa očakáva, že zároveň zverejnia, resp. uvedú odkazy na

⁹⁹ Očakávania opísané v tejto časti sa týkajú výlučne požiadaviek na regulačné zverejňovanie informácií zo strany inštitúcií a nijakým spôsobom sa nevzťahujú na existujúce účtovné štandardy.

¹⁰⁰ Nariadenie CRR, článok 431 ods. 3.

¹⁰¹ Ako stanovuje článok 431 ods. 3 nariadenia CRR a bližšie objasňujú usmernenia EBA, z koncepcie podstatnosti vyplýva potreba zverejňovať prvky, ktoré nie sú výslovne vyžadované v špecifických ustanoveniach nariadenia CRR.

¹⁰² Usmernenia EBA týkajúce sa podstatnosti, internosti a dôverylosti informácií a častosti zverejňovania informácií podľa článku 432 ods. 1 a 2 a článku 433 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, s. 17.

¹⁰³ Usmernenia EBA týkajúce sa podstatnosti, internosti a dôverylosti informácií a častosti zverejňovania informácií podľa článku 432 ods. 1 a 2 a článku 433 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, s. 4.

¹⁰⁴ Usmernenia Európskej komisie k zverejňovaniu nefinančných informácií: doplnok týkajúci sa podávania správ súvisiacich s klímou.

¹⁰⁵ Usmernenia EBA týkajúce sa podstatnosti, internosti a dôverylosti informácií a častosti zverejňovania informácií podľa článku 432 ods. 1 a 2 a článku 433 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ods. 19.

súvisiace metodiky, definície a kritériá.¹⁰⁶ Týka sa to predovšetkým inštitúcií, ktoré sa zaviazali prispievať k plneniu klimatických a environmentálnych cieľov. V takých prípadoch od nich ECB zároveň očakáva komplexný prehľad dosahu subjektu ako celku. V súčasnosti zverejňované informácie sú podľa zistení ECB rôznorodé a neúplné, pričom v niektorých prípadoch sa zameriavajú na záväzky (ne-)financovať určité aktivity, avšak bez dostatočných informácií o použitých prahových hodnotách a dotknutých portfóliách. Inštitúciám sa síce odporúča prispievať k plneniu klimatických a environmentálnych cieľov, no o plnení svojich záväzkov by zároveň mali poskytovať komplexné a zmysluplné súvisiace informácie. Od inštitúcií, ktoré sa zaviazali ukončiť alebo obmedziť financovanie určitých odvetví alebo aktivít prostredníctvom špecifických politík financovania, sa očakáva zverejnenie definície dotknutých aktivít a súvisiacich cieľov z hľadiska príslušných časových rámcov a nesplatených objemov podľa zemepisných oblastí. Inštitúcie by zároveň mali informovať o stave plnenia stanovených cieľov, internom monitorovaní a riadení, ako aj o príslušných metodických aspektoch, predovšetkým o kritériách určovania protistrán dotknutých príslušnou politikou financovania a o rozsahu dotknutých obchodných vzťahov. Podobne sa od inštitúcií očakáva, že pri vykazovaní informácií o plnení environmentálnych cieľov budú prihliadať na všetky obchodné línie a expozície ako celok.

¹⁰⁶ Podľa článku 432 ods. 1 nariadenia CRR sa informácia „považuje za podstatnú, ak by jej vynechanie alebo nesprávne uvedenie mohlo zmeniť alebo ovplyvniť hodnotenie alebo rozhodnutie používateľa, ktorý na nej zakladá svoje hospodárske rozhodnutia“.

Diagram 1

Odporúčania pracovnej skupiny pre finančné informácie súvisiace s klímou (TCFD)

Riadenie	Stratégia	Riadenie rizík	Ukazovatele a ciele
Zverejnite informácie o riadení rizík a príležitostí súvisiacich s klímou zo strany organizácie.	Zverejnite skutočné a potenciálne dosahy rizík a príležitostí súvisiacich s klímou na obchodné činnosti, stratégiu a finančné plánovanie organizácie, ak sú tieto informácie podstatné.	Zverejnite informácie o tom, ako organizácia určuje, posudzuje a riadi riziká súvisiace s klímou.	Zverejnite ukazovatele a ciele používané pri posudzovaní a riadení relevantných rizík a príležitostí súvisiacich s klímou, ak sú tieto informácie podstatné.
Odporúčané zverejňované informácie			
<p>a) Opíšte dohľad predstavenstva nad rizikami a príležitosťami súvisiacimi s klímou.</p> <p>b) Opíšte úlohu manažmentu pri posudzovaní a riadení rizík a príležitostí súvisiacich s klímou.</p>	<p>a) Opíšte riziká a príležitosti súvisiace s klímou, ktoré organizácia určila v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte.</p> <p>b) Opíšte vplyv rizík a príležitostí súvisiacich s klímou na obchodné činnosti organizácie, jej stratégiu a finančné plánovanie.</p> <p>c) Opíšte odolnosť stratégie organizácie, pričom zohľadnite rôzne scenáre súvisiace s klímou vrátane scenára oteplenia o 2 °C alebo menej.</p>	<p>a) Opíšte postupy organizácie pri určovaní a posudzovaní rizík súvisiacich s klímou.</p> <p>b) Opíšte postupy organizácie pri riadení rizík súvisiacich s klímou.</p> <p>c) Opíšte, ako sú postupy určenia, posúdenia a riadenia rizík súvisiacich s klímou začlenené do celkového riadenia rizík organizácie.</p>	<p>a) Zverejnite ukazovatele, ktoré organizácia používa pri posudzovaní rizík a príležitostí súvisiacich s klímou v súlade so svojou stratégiou a postupom riadenia rizík.</p> <p>b) Zverejnite informácie o emisiách skleníkových plynov rozsahu 1, rozsahu 2 a (v relevantných prípadoch) rozsahu 3, a súvisiacich rizikách.</p> <p>c) Opíšte ciele, ktoré organizácia používa pri riadení rizík a príležitostí súvisiacich s klímou, a výsledky pri ich dosahovaní.</p>

Zdroj: TCFD.

Obsah zverejňovaných informácií o klimatických a environmentálnych rizikách

Očakávanie 13.4

Od inštitúcií sa očakáva, že budú zverejňovať informácie o klimatických rizikách, ktoré sú finančne významné, v súlade s usmerneniami Európskej komisie k zverejňovaniu nefinančných informácií: doplnkom týkajúcim sa podávania správ súvisiacich s klímou. Doplnok zahŕňa odporúčania pracovnej skupiny pre finančné informácie súvisiace s klímou (TCFD) a stanovuje usmernenia konzistentné so smernicou o zverejňovaní nefinančných informácií. Očakáva sa zverejňovanie informácií súvisiacich s piatimi hlavnými aspektmi: obchodným modelom, politikami a postupmi náležitej starostlivosti, výsledkami, rizikami a riadením rizík, a kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti. V tejto súvislosti inštitúciám pripomíname očakávania ECB stanovené v týchto všeobecných zásadách, ktoré sa týkajú ich obchodného modelu a stratégie, interného riadenia a riadenia rizík.

Od inštitúcií sa predovšetkým očakáva, že budú zverejňovať informácie o emisiách skleníkových plynov rozsahu 1, rozsahu 2 a rozsahu 3¹⁰⁷ za celú skupinu. Pri zachovaní súladu s Protokolom o skleníkových plynoch¹⁰⁸ doplnok Európskej komisie inštitúciám odporúča zaujať k meraniu uhlíkových emisií štruktúrovaný prístup. Príkladom môže byť meranie uhlíkovej náročnosti veľkých podnikových portfólií na základe jednotlivých projektov alebo meranie skutočnej spotreby energie či klasifikácie energetickej efektívnosti v prípade realitných portfólií na základe jednotlivých nehnuteľností. Od inštitúcií sa očakáva, že zároveň zverejnia alebo uvedú odkaz na použité metodiky a predpoklady. Očakáva sa, že inštitúcie budú zverejňovať nasledujúce informácie:¹⁰⁹

- objem alebo percentuálny podiel aktív súvisiacich s uhlíkom v každom portfóliu v mil. € alebo ako percentuálny podiel aktuálnej hodnoty portfólia a, pokiaľ je to možné, predpokladaný najlepší odhad tohto objemu alebo percentuálneho podielu v priebehu horizontu plánovania,
- váženú priemernú uhlíkovú náročnosť každého portfólia, ak sú údaje k dispozícii alebo sa dajú primerane odhadnúť a, pokiaľ je to možné, predpokladaný najlepší odhad tejto váženej priemernej uhlíkovej náročnosti v priebehu horizontu plánovania,
- objem expozícií podľa sektora zmluvnej strany a, pokiaľ je to možné, predpokladaný najlepší odhad tohto objemu v priebehu horizontu plánovania,
- expozície voči kreditnému riziku a objemy kolaterálu podľa zemepisnej polohy/krajiny umiestnenia činnosti alebo kolaterálu, s označením tých krajín/zemepisných oblastí, ktoré sú značne vystavené fyzickému riziku.

Od inštitúcií sa očakáva zverejňovanie údajov KPI a KRI používaných na účely určovania stratégie a riadenia rizík, ako aj informácií o ich aktuálnych výsledkoch na základe týchto ukazovateľov. V súlade s doplnkom Európskej komisie a hlavnými politickými odkazmi EBA sa od inštitúcií očakáva zverejňovanie používaných ukazovateľov vrátane relevantných cieľov a aktuálnych výsledkov inštitúcie v rámci ich plnenia. Inštitúcie by mali pomocou uvedených ukazovateľov vyjadriť krátkodobú, strednodobú a dlhodobú odolnosť svojej stratégie v rôznych scenároch klimatického vývoja.

Od inštitúcií sa očakáva, že explicitne zväžia potrebu zverejňovania ďalších informácií. ECB finančným inštitúciám odporúča, aby rozširovali okruh zverejňovaných informácií o environmentálnych rizikách. Finančné inštitúcie čelia rizikám, ktoré pramenia zo širokého okruhu environmentálnych faktorov, napr. nedostatku vody, straty biodiverzity a nedostatku a znečistenia prírodných zdrojov. Vzhľadom na rýchly vývoj rámcov zverejňovania informácií a potrieb účastníkov trhu v tejto oblasti sa inštitúciám odporúča, aby svoje rámce zverejňovania informácií aktívne vylepšovali.

¹⁰⁷ ECB chápe emisie rozsahu 3 ako emisie, ktoré zahŕňajú aj emisie aktív inštitúcie (financované emisie).

¹⁰⁸ [Greenhouse Gas Protocol](#).

¹⁰⁹ Usmernenia Európskej komisie k zverejňovaniu nefinančných informácií: doplnok týkajúci sa podávania správ súvisiacich s klímou, príloha 1.

Box 11

Príklad z praxe: Prehľad plnenia odporúčaní TCFD v súvislosti so zverejňovaním informácií

ECB zaznamenala prípad banky, ktorá vypracovala schematický prehľad plnenia jednotlivých odporúčaní TCFD. Prehľad uvádza príslušné konkrétne kapitoly zverejňovaných informácií, ktoré sú v súlade s odporúčaniami TCFD.

Tabuľka A

Štylizovaný prehľad

Kategória	Odporúčanie TCFD	Odkaz na informácie, ktoré inštitúcia zverejňuje
Riadenie	a) Opíšte dohľad predstavenstva nad rizikami a príležitosťami súvisiacimi s klímou.	Dokument X, strana ABC
	b) Opíšte úlohu manažmentu pri posudzovaní a riadení rizík a príležitostí súvisiacich s klímou.	Dokument X, strana ABC
Stratégia	a) Opíšte riziká a príležitosti súvisiace s klímou, ktoré organizácia určila v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte.	Dokument Y, strana ABC
	b) Opíšte vplyv rizík a príležitostí súvisiacich s klímou na obchodné činnosti organizácie, jej stratégiu a finančné plánovanie.	Dokument Y, strana ABC
	c) Opíšte odolnosť stratégie organizácie, pričom zohľadnite rôzne scenáre súvisiace s klímou vrátane scenára oteplenia o 2 °C alebo menej.	Dokument X, strana ABC
Riadenie rizík	a) Opíšte postupy organizácie pri určovaní a posudzovaní rizík súvisiacich s klímou.	Dokument Z, strana ABC
	b) Opíšte postupy organizácie pri riadení rizík súvisiacich s klímou.	Dokument Z, strana ABC
	c) Opíšte, ako sú postupy určenia, posúdenia a riadenia rizík súvisiacich s klímou začlenené do celkového riadenia rizík organizácie.	Dokument Z, strana ABC Dokument Z, strana ABC
Ukazovatele a ciele	a) Zverejnite ukazovatele, ktoré organizácia používa pri posudzovaní rizík a príležitostí súvisiacich s klímou v súlade so svojou stratégiou a postupom riadenia rizík. Opíšte postupy organizácie pri riadení rizík súvisiacich s klímou.	Dokument X, strana ABC
	b) Zverejnite informácie o emisiách skleníkových plynov rozsahu 1, rozsahu 2 a (v relevantných prípadoch) rozsahu 3, a súvisiacich rizikách.	Dokument X, strana ABC
	c) Opíšte ciele, ktoré organizácia používa pri riadení rizík a príležitostí súvisiacich s klímou, a výsledky pri ich dosahovaní.	Dokument Y, strana ABC

Odkazy

ACPR, Analysis and synthesis: French banking groups facing climate change-related risks, 2019.

BaFin, Guidance Notice on Dealing with Sustainability Risks, 2019.

DNB, Waterproof? An exploration of climate risks for the Dutch financial sector, 2017.

DNB, An energy transition risk stress test for the financial system of the Netherlands, 2018.

DNB, Values at risk? Sustainability risks and goals in the Dutch financial sector, 2019.

DNB, Integration of climate-related risk considerations into banks' risk management, *Good Practice Document*, 2019.

EBA, Action Plan on Sustainable Finance, 2019.

ECB, Financial Stability Review, máj 2019.

EEA, Climate change, impacts and vulnerability in Europe 2012: An indicator-based report, 2012.

ESRB, Too late, too sudden: Transition to a low-carbon economy and systemic risk, 2016.

IRENA, Stranded assets and renewables. How the energy transition affects the value of energy reserves, buildings and capital stock, 2017.

NGFS, A call for action: Climate change as a source of financial risk, 2019.

NGFS, Technical supplement to the First NGFS comprehensive report, 2019.

NGFS, Guide for Supervisors: Integrating climate-related and environmental risks in prudential supervision (pripravuje sa).

NGFS, Requirements for scenario-analysis" (pripravuje sa).

OECD, Guidelines for Multinational Enterprises, 2019.

OECD, The economic consequences of climate change, 2015.

OECD, Due Diligence for Responsible Corporate Lending and Securities Underwriting – Key considerations for banks implementing the OECD Guidelines for Multinational Enterprises, 2019.

TCFD, Technical supplement: The Use of Scenario Analysis in Disclosure of Climate-related Risks and Opportunities, 2017.

© Európska centrálna banka 2020

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Nemecko

Telefón +49 69 1344 0

Internetová stránka www.ecb.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.